

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 11/1997 - 50 pàgines
Sessió Ordinària del dia 18 de desembre de 1997

El dia 18 de desembre de 1997, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 27/1997 i que, després d'haver estat modificat a l'inici de la sessió, ha quedat com segueix:

1- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà.

2- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei qualificada reguladora de les unions familiars de fet.

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses d'adquisició dels terrenys afectats per l'obra de desviació i doblament de la carretera general núm. 2 a la zona de la central de FEDA.

4- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de crèdit extraordinari per fer front a les despeses d'adquisició del terreny anomenat "Finca Prat Gran", a Santa Coloma.

5- Ratificació del nomenament del Consell d'Administració de l'INAF.

6- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

7- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm. 6 i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm. 10 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

8- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 21 de novembre de 1997.

9- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada per la M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 24 de novembre de 1997.

10- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 15 de desembre de 1997

11- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 16 de desembre de 1997

12- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 4 de desembre de 1997

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó

M. I. Sr. Marc Pintat Forné

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives

M. I. Sr. Jordi Torres Alís
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Pere Cervós Cardona
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Simó Duró Coma
M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Estanislau Sangrà Cardona, ministre de la Presidència; Susagna Arasanç Serra, ministra de Finances; Enric Casadevall Medrano, ministre d'Economia; Josep Garrallà Rossell, ministre d'Ordenament Territorial; Lluís Montanya Tarrés, ministre d'Interior; Josep M. Goicoechea Utrillo, ministre de Salut i Benestar; Carme Sala Sansa, ministra d'Educació, Joventut i Esports, i Pere Canturri Montanya, ministre de Cultura.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Per Cervós Cardona, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.15h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Abans d'iniciar els debats, proposo afegir dos punts a l'ordre del dia. Es tracta de l'examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que es convertiria en el punt número 6 i del Projecte de llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm. 6; i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm. 10 de la

Caixa Andorrana de Seguretat Social, sota procediment d'extrema urgència i necessitat, petició aquesta que ja us ha estat comunicada per carta de data 17 de desembre, que es convertiria en el punt número 7.

S'accepten?

Bé, doncs, queden inclosos com a punts número 6 i número 7, fent córrer la numeració de les preguntes al Govern.

Hi ha també tres preguntes al Govern, amb declaració d'urgència, presentades dues d'elles pel conseller general del Grup Mixt Sr. Jaume Bartumeu i una pels consellers generals del Grup Mixt Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay, que s'afegirien al final com a punts número 10, 11 i 12, i que se'ls distribuïran immediatament, tot i que ja han estat publicades al Butlletí.

Bé, passarem immediatament al primer punt de l'ordre del dia.

1- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà.

La Proposició de llei ha estat publicada en el Butlletí número 21/1997, del 6 de novembre.

El Govern ha manifestat el seu criteri dins del termini reglamentari, per escrit, que ha estat publicat en el Butlletí número 26/1997, del 4 de desembre.

Té la paraula el Govern per donar lectura al seu criteri.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

És molt breu i està publicat, com vós heu dit. El Govern ha examinat la Proposició de llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà presentat pel Grup Parlamentari Grup Liberal, i comparteix els objectius que vol assolir l'esmentada Proposició de llei i la forma en què es tradueix en l'articulat.

A criteri del Govern, aquesta proposta parlamentària és una bona iniciativa, ja que correspon a una necessitat real i la seva posada en funcionament no sembla poder-se revelar altrament que benèfica pel que fa al funcionament de l'Administració pública, ja sigui d'àmbit general o parroquial.

És tot, gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Té la paraula el Sr. Francesc Mora, pel Grup Lliberal, que ha presentat la Proposició de llei.

M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

La votació que avui s'efectua sobre la presa en consideració de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà, suposa un pas més per a l'assoliment d'un objectiu molt apreciat pel Grup Lliberal.

La voluntat de desenvolupar el marc legislatiu que permet la creació d'aquesta institució a Andorra neix, a l'inici, de la decisió de les bases del Partit Lliberal i, amb posterioritat, és inclosa dins del programa electoral de la Unió Lliberal. És, doncs, un projecte essencialment lliberal en la seva concepció i un compromís electoral que ara executem, dins de la nostra voluntat de donar compliment fidel de les nostres promeses electorals, que ens van portar a l'actual majoria.

La creació del raonador del ciutadà, tal com ha estat desenvolupat en la Proposició de llei que presentem, s'entronca i arrela, íntimament, en la concepció que els lliberals tenim de l'Estat. Un Estat que mai ha d'eliminar ni limitar les llibertats de l'individu. És, doncs, la creació d'aquesta institució, un element que permet i reforça la seva activitat com a protector dels drets i llibertats dels ciutadans, desenvolupant d'una manera compromesa la Constitució andorrana en la defensa dels drets individuals i llibertats públiques dels ciutadans. Aquesta protecció, diferent a les proteccions judicials dels drets dels ciutadans, fa que qualsevol ciutadà, independentment de quina sigui la seva nacionalitat o lloc de residència, pugui accedir directament a portar les seves queixes al raonador del ciutadà. La nostra voluntat és que s'eliminin al màxim els inconvenients per a l'accés del ciutadà a aquesta institució.

Amb la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei del Grup Lliberal, Andorra no solament fa un pas endavant molt important en la defensa dels drets i llibertats dels ciutadans sinó que, a més, entrem en consonància amb les legislacions mundials més avançades en aquesta protecció, i assumeix la recomanació feta pel Consell d'Europa, l'any 1985, sobre la conveniència de crear aquesta figura als ordenaments jurídics dels països membres del Consell d'Europa.

La Proposició de llei del raonador del ciutadà que s'examina crea una institució de defensa dels drets constitucionalment reconeguts de caràcter

independent, en la línia dels *Ombudsmen* creats en les darreres dècades en diversos països europeus (Dinamarca, 1953; Noruega, 1962; Regne Unit, 1967, etc.), i segueix a la vegada la tradició del *Justitieombudsman* suec, que data de 1809. En alguns d'aquests casos, es tracta també de comissionats o delegats dels parlaments respectius, per vetllar pel respecte i compliment dels drets constitucionals en l'actuació administrativa en general. Però, per sobre de totes les diferències que presenten aquestes institucions a cada país, totes elles tenen en comú que poden exercir les seves funcions des d'una posició d'independència respecte a tots els poders públics, inclòs el parlament en nom del qual, o comissionats pel qual, actuen alguns.

Aquesta nota d'independència, essencial perquè l'*ombudsman* pugui complir adequadament la missió que se li atribueix, està present igualment en el disseny legal de la figura del raonador del ciutadà que realitza la Proposició de llei examinada.

En el conjunt de relacions que la Proposició de llei preveu que mantingui la figura del raonador del ciutadà amb la resta de poders públics, i especialment amb el Consell General, es respecta, en efecte, la independència de la institució en l'exercici de les seves funcions. Aquesta independència està fonamentada en la forma en què es preveu el nomenament del raonador -per majoria absoluta i per un mandat de 6 anys, superior al de la legislatura del Consell General, i no renovable-, en el seu cessament i el seu règim d'incompatibilitats. Aquesta posició d'independència, garantida a través de diversos mecanismes, fa que el raonador no estigui subjecte a mandat o instrucció de cap altre poder públic, i pugui exercir, per tant, de manera autònoma i segons el seu propi criteri i orientació, les seves funcions, vinculat només a la Constitució, a les lleis i al dret.

El raonador del ciutadà es configura com un comissionat del Consell General per a la defensa dels drets dels ciutadans, que compleix la seva funció des d'una posició d'independència respecte de tots els poders públics, inclús el propi Consell General, que el nomena.

Així mateix, hem de dir que la Proposició de llei no solament contempla la defensa dels drets dels ciutadans davant l'Administració, sinó que a més es vol que aquesta defensa sigui real i efectiva. Es dóna a la institució, com s'ha dit, un caràcter independent políticament i ha de ser una veritable autoritat moral que indiqui a aquest Consell General, quines són les mancances actuals i recomanacions futures dels processos administratius envers del ciutadà.

Pel que fa a la naturalesa i el caràcter de les funcions de control del raonador, a aquest se li atribueix la funció de "vetllar" perquè els drets dels ciutadans i els principis constitucionals en l'actuació administrativa siguin respectats per les administracions públiques en la seva relació amb els ciutadans. Aquesta funció general es tradueix, després, en una sèrie de facultats concretes del raonador, que són:

La tramitació de les queixes o reclamacions que li presentin les persones legitimades, i a tal efecte, el raonador, a títol indicatiu, pot:

Iniciar una enquesta per determinar la realitat dels fets. En el marc d'aquesta enquesta, l'Administració ha d'informar el raonador, contestant per escrit el seu requeriment;

El raonador ha de tenir accés a la informació administrativa que requereixi el cas, i pot fer recomanacions i suggeriments a les autoritats administratives corresponents.

També pot elaborar informes, com poden ser:

L'informe anual per les seves actuacions, que s'ha de presentar al Consell General;

Els informes extraordinaris, també presentats al Consell General;

I altres informes sobre qüestions generals.

Vistes, doncs, les facultats del raonador, a través de les quals aconsegueix la seva funció, i els límits que l'encerclen, s'ha de concloure que el raonador del ciutadà disposa d'unes facultats d'orientació, d'impuls i de proposta. El raonador no interfereix l'actuació de les administracions públiques, sinó que es limita, a la vista de la informació de què disposa, bé a través dels ciutadans o per iniciativa pròpia, a realitzar recomanacions i suggeriments.

Tanmateix, i en aquesta mateixa línia, s'ha volgut donar al concepte d'Administració pública un sentit ampli, que no només englobi l'Administració central de l'Estat, sinó també l'Administració dels comuns, sense, no obstant, envair les competències que constitucionalment té cada institució.

La institució del raonador no significa crear un control, no previst ni habilitat constitucionalment, que col·loqui els comuns en una relació de subordinació o dependència del Govern. La institució del raonador es configura, en tot cas, com una instància de control independent.

No es pot considerar tampoc que les facultats de control del raonador siguin atemptatòries del principi d'autonomia dels comuns en l'exercici de les seves competències. Aquestes facultats de control i supervisió estan subjectes a uns límits estrictes, i no

poden conduir cap a una rectificació o modificació dels actes administratius dels comuns.

Considerem, doncs, que amb aquesta iniciativa el Consell es dota d'un comissionat que ens permetrà aconseguir una millor protecció del ciutadà davant d'una administració cada vegada més gran, tal com passa a tots els països del nostre entorn, i que molts cops, d'una manera involuntària, pot lesionar drets constitucionalment reconeguts.

Volem també posar de manifest que entenem que la creació d'aquesta institució, que ha de rebre les queixes dels ciutadans i informar el Consell, no ha de significar un augment de les despeses de l'Estat.

Per últim, vull fer una menció al nom que s'ha escollit per a la figura de l'*ombudsman* andorrà.

La denominació que se li ha donat a Andorra no ha seguit les denominacions utilitzades en altres països, com defensors, comissionat, comissari, protector, etc. S'ha volgut trobar una denominació autòctona i s'ha acudit a l'antiga i pròpia, de les persones que defensaven d'ofici en nom del poble els acusats davant de la justícia penal: els "raonadors", denominació que, a més, entronca amb llurs funcions, que no són decisòries, sinó purament mediadores informatives de l'Administració. El "raonador del ciutadà" és la denominació que nosaltres considerem oportuna i escaient a la institució.

Només em queda desitjar que l'oposició parlamentària accepti aquesta nova iniciativa del Grup Liberal i que per tal que aquesta institució tingui l'acollida i suport real de la població, es pugui aconseguir un consens i una unanimitat en la decisió, ja que la creació del raonador i la seva posada en funcionament serà, a ben segur, una millor protecció dels drets dels ciutadans d'Andorra. Donarem el nostre vot afirmatiu a la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, passarem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Mixt intervé el Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Escollat el panegíric que ens ha fet el Sr. Mora, i evidentment, que una de les primeres preocupacions que tenia, era de veure que no es lligués amb la figura que, alguns d'aquí, pocs, em sembla, havíem exercitat en el si del Tribunal de Corts. En fi, ho heu

fet, i us ho agraeixo perquè sinó havia d'obligatòriament establir aquest lligam entre aquesta figura, que ara, per la Proposició es vol crear, i la quina ja existia, i Déu sap si algunes vegades, no sempre, perquè els Srs. veguers i els Srs. jutges del Tribunal de Corts no sempre seguien el que el poble demanava, o a través de la representació que tenia el Consell General. Però algunes vegades sí que ens escoltaven.

Doncs, seguint el que vós heu exposat en nom del Grup Parlamentari Lliberal, jo també voldria dir de forma molt breu, i per això voldria també fer el meu panegíric, i el llegiré per anar més de pressa.

I només recordar que Coalició Nacional Andorrana estudià, ja des de l'inici de la legislatura precedent, la figura del raonador. Nosaltres, senzillament, en dèiem raonador, després es va posar "del ciutadà". Declaracions com comprovants ho atesten. Molt aviat d'altres s'afanyaren d'*urpar*, però això poc importa. L'essencial és que, avui, aquest Projecte, aquesta Proposició, estigui a debat. I aquesta Proposició de llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà ha escollit una de les dues opcions que ja havia estudiat el nostre Grup a principis del 1996. Potser falta fermesa en els termes expressats, ço que es traduirà per poca efectivitat. Tot es podrà millorar si som vigilants i si, objectivament, tots plegats seguim l'aplicació d'aquesta normativa. Si es constata, caldrà ràpidament, per a no fer víctimes, fer propostes de modificació.

Des d'ara, anuncio que voto totalment aquest text.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt intervén el Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, primer he de dir que el nostre Grup, Iniciativa Democràtica Nacional, votarà favorablement la Proposició que avui se'ns sotmet.

Entenem que no és una prioritat absoluta, però de totes formes, sí que pensem que és un element de normalització, important, de normalització de la defensa i de l'exercici dels drets i llibertats.

Dic que valorem positivament la iniciativa, no endebades també formava part del nostre programa electoral, però, tanmateix, hem de dir que el text no ens satisfà plenament, tot i valorar-lo, ja dic, prou positivament en molts aspectes.

Bé, a part dels aspectes formals, que són millorables i que és un problema endèmic de textos que ens arriben de les files lliberals, hi ha aspectes polítics que voldria subratllar. Per exemple, d'alguns elements que estan ja dintre el text, voldríem dir que estem d'acord que la institució sigui una institució independent, seria bo que la figura, la persona que ocupi aquest càrrec, sigui una figura de consens, i en aquest sentit, nosaltres presentarem esmenes perquè l'elecció es faci per majoria de tres quarts, i en segona instància, si no prosperés, per majoria absoluta.

Bé, en el mateix sentit, també està en el text, pensem que fóra bo de perfilar algunes de les incompatibilitats que ja s'apunten. Pensem que s'ha de reforçar, que és important reforçar l'autoritat moral i la independència de la persona que ocupa aquest càrrec, i en aquest sentit, nosaltres farem esmenes perquè sigui una persona desvinculada tant de partits polítics com d'associacions patronals o d'associacions sindicals.

Pel que fa al procediment d'enquesta, que és una part important del text, hem de dir que pensem que és important concretar més el procediment, no tant per formalitzar-lo -estem d'acord, tal com ho planteja el Grup Lliberal, que sigui un text amb poc formalisme- sinó per saber una mica, sobretot amb les actuacions davant de l'Administració, a qui s'adrecen les demandes, qui les respon, etc.

Això són aspectes que ja estan recollits; pensem nosaltres, que hi ha, per això, mancances que vull subratllar i que introduïrem per via d'esmena.

El procediment, pensem que es queda curt. S'acaba amb un informe i amb un tràmit curt i poc aprofundit. Nosaltres pensem que el raonador hauria de poder suggerir, recomanar a les administracions, actuacions, procediments o criteris, quan cregui que hi ha actuacions poc adequades, procediments també incorrectes, etc.

També creiem que el raonador hauria de poder instar l'Administració a utilitzar les facultats inspectores i sancionadores previstes per la llei, en el cas que es considerin insuficients. En aquest cas, les recomanacions, els suggeriments, etc. que es formulin a l'Administració, entenem que haurien de seguir un determinat tràmit, i és que l'Administració hagués de respondre obligatòriament en un mes; si l'Administració no respon, es passa al ministre i que aquest sigui el responsable de respondre, i en últim cas seria quan això passaria a l'informe anual.

Bé, això no és una formulació nova, és una formulació que ja està recollida a la legislació espanyola, al defensor del poble, i pensem que no ha sigut un oblit -penso que no- perquè crec que la Llei està prou inspirada en aquest text. Nosaltres creiem

que seria interessant de dotar el text amb aquestes figures que he comentat.

Parlem, per acabar, de fer un raonador del poble que sigui realment un element operatiu i que no es quedi purament en figura decorativa.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

El criteri de Nova Democràcia en relació a aquesta Proposició de llei, el podem exposar d'una manera, gairebé tan breu, com el mateix criteri del Govern publicat al Butlletí número 26 del Consell General, però en sentit contrari.

Nosaltres pensem que aquesta iniciativa no és indispensable i no és una bona iniciativa.

Avui en dia, a Andorra, qualsevol ciutadà, andorrà o resident, pot adreçar-se amb facilitat, sense cap dificultat, tant als consellers generals com als propis membres del Govern sense necessitar altres intermediaris, com calen en països més grans que el nostre.

Tothom sap on vivim els consellers generals, on tenim la nostra activitat professional i on hem establert la nostra oficina parlamentària.

El desenvolupament del títol II de la Constitució, sobre el qual el Grup Liberal, malgrat el que ens acaba de dir el seu portaveu, no sembla, al nostre entendre, especialment engrescat, requeriria una prèvia discussió sobre l'ordre de prioritats i sobre quin nivell de regulació es vol donar, per emprar paraules del Govern en donar el criteri sobre una altra Proposició de llei, a la protecció dels drets i llibertats a Andorra.

Creiem que no n'hi ha prou amb fer lleis per "vestir", per quedar bé davant l'opinió pública, però sense portar al darrere, la voluntat de consolidar un règim parlamentari de drets i llibertats per als ciutadans d'Andorra.

Una institució innecessària donarà inevitablement pas a la necessària designació de persones per cobrir-la. Els exemples de clientelisme i tornajornal, als quals ens té ja acostumats el Partit Lliberal, no permeten esperar gran cosa més que la distribució de noves cadires als vells i fidels servidors de la causa conservadora.

I en aquestes condicions, i salvat el dret que exercirem de formular esmenes en el moment escaient del procediment legislatiu, no donem suport a aquesta iniciativa.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, el nostre Grup està a favor de la figura del raonador del ciutadà, i per tant, votarà en conseqüència.

El raonador del ciutadà, creiem que és una institució que va dirigida a crear opinió pública sobre el funcionament de l'Administració. El nostre Grup creu que l'opinió pública té força suficient per provocar canvis positius, i per tant, creu igualment en la utilitat de la institució del raonador del ciutadà.

És veritat que en el nostre país hi ha institucions com la jurisdicció contenciosa administrativa, o la mateixa fiscalia, que en principi es podrien considerar suficients per a la defensa dels drets dels ciutadans. Però també és veritat, creiem nosaltres, que no hi ha cap institució com el raonador del ciutadà que pugui provocar un apropament definitiu -o no definitiu, si més no, per millorar l'apropament- entre els ciutadans i les institucions polítiques del nostre país.

Això és veritat, perquè cap institució, com el raonador del ciutadà, pot donar veu i protagonisme directe als ciutadans, per tal que expressin la seva opinió sense haver de passar forçosament pels tribunals, ni sense haver de passar forçosament per les urnes.

Per altra banda, no podem oblidar que la majoria dels ciutadans en el nostre país no tenen drets polítics, i per tant, malament poden expressar la seva opinió en unes urnes, si no poden votar.

Tampoc podem oblidar que molts ciutadans en el nostre país, malgrat tenir problemes amb l'Administració, no els acaben traduïnt en demandes judicials.

Aquest apropament entre ciutadans i institucions, creiem que es donarà també en sentit invers, de manera que una institució com el nostre Consell General també quedarà més apropada als ciutadans. I això provocarà un desig de sintonia de la nostra Cambra a través de l'activitat que li és pròpia, que és l'activitat legislativa i l'activitat de fiscalització de l'Executiu.

Així doncs, el raonador del ciutadà arribarà a ser un catalitzador de les activitats d'aquest Consell General. Però tots aquests avantatges no es podran donar si no es donen també una sèrie de requisits que considerem essencials per al funcionament d'aquesta institució.

En primer lloc, creiem que la institució del raonador del ciutadà ha de funcionar com una institució objectiva independent i imparcial. L'Agrupament Nacional Democràtic treballarà perquè aquestes característiques de la institució estiguin plasmades en la futura Llei del raonador del ciutadà. No n'hi ha prou, tal com està ara el text actual, que es digui que el raonador del ciutadà no pot exercir l'advocacia ni pot tenir càrrecs públics. Creiem que el raonador del ciutadà no pot, ni tan sols, ser militant de cap partit. En conseqüència, aquest lliberal, que segons els rumors aclaparadors, el Grup Lliberal nomenarà com a raonador del ciutadà, -aquest lliberal que el Grup Lliberal nomenarà com a raonador del ciutadà-, creiem nosaltres que haurà de deixar de ser lliberal en el mateix moment del seu nomenament.

En segon lloc, nosaltres, si hem de pensar en el funcionament de la institució, constatem també una manca, quasi la denunciem, total de desenvolupament del títol II de la Constitució, que no és ni més ni menys que la matèria primera que necessita el raonador del ciutadà per poder funcionar.

Senyories, si creem un raonador del ciutadà sense desenvolupar el títol II de la Constitució, crearem un gladiador institucional per a la defensa dels drets dels ciutadans, però un gladiador que sortirà a la plaça semidespullat i sense armes per poder defensar-se, perdut. Hem de dir que només si fem del raonador una institució independent i només si dotem el raonador de les armes legislatives suficients, evitarem que sigui una institució merament nominal, que sigui un pou de despeses addicionals, o que sigui un recipient de càrrecs per distribuir entre els amics polítics.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions?

Bé, si no hi ha cap més intervenció passarem a la votació. Doncs, us recordo que sí és sí a la presa en consideració de la Proposició de Llei, i no és no a la presa en consideració de la Proposició de Llei.

Procedim a la votació.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sí
 M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : No
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són, 26: sí i 2: no.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, es pren en consideració la Proposició de Llei i s'obrirà un termini per a la presentació d'esmenes, que no podran ésser a la totalitat.

Passem tot seguit al segon punt de l'ordre del dia.

2- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei qualificada reguladora de les unions familiars de fet.

La Proposició de llei ha estat publicada en el Butlletí número 21/1997, del 6 de novembre.

El Govern ha manifestat el seu criteri dins del termini reglamentari, per escrit que ha estat publicat en el Butlletí número 26/1997, del 4 de desembre.

Té la paraula el Govern per llegir el seu criteri.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Si em permet, explicarà el criteri el Sr. Sangrà.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Sangrà, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. síndic.

El Govern ha examinat la Proposició de Llei qualificada reguladora de les unions familiars de fet, presentada pel Grup Parlamentari Grup Mixt, i si bé comparteix parcialment algun del objectius que vol assolir l'esmentada Proposició de Llei, considera que aquest text no és l'adequat i no serveix ni es compagina amb les necessitats de la societat andorrana actual.

La Constitució del Principat d'Andorra estableix en l'article 13, la promoció d'una política de protecció de la família, element bàsic de la societat. No defineix pròpiament el concepte de família, però tenint en compte una interpretació integradora del text i de la consciència social del moment de l'aprovació de la Constitució, entenem que quan es fa referència a la família, es contempla una unió estable entre un home i una dona, sotmesa a dret i amb descendència o possibilitat de tenir-la. Certament la Constitució no reconeix expressament la parella de fet.

En aquest sentit, d'ençà de la Constitució, s'ha promulgat la Llei qualificada del matrimoni civil i la Llei qualificada del Registre Civil. Aquesta està en plena implantació i, amb la Llei del matrimoni ha cobert el buit que calia resoldre de manera més immediata.

D'altra banda, en el cas d'Andorra, la protecció a la família constituïda per matrimoni civil o canònic té una transcendència especial pels seus efectes connexos, via adquisició de residència i, en el seu cas, nacionalitat. La presència de gran nombre de treballadors i treballadores estrangers en el Principat, ha de fer extremar la cautela en atorgar efectes

jurídics a les situacions de fet que, per aquest camí, podrien deixar sense efecte, o almenys diluir, les lleis d'adquisició de la nacionalitat o la normativa d'obtenció de la residència. El contingut molt genèric, imprecís de la Proposició, seria una font de situacions difícilment previsible i assumible per la societat andorrana.

La iniciativa d'intentar regular les situacions de les parelles de fet que es va iniciar en alguns països d'Europa, i que amb prudència creixent, és examinada en l'actualitat, té com a raó jurídica, amb independència d'altres connotacions extrajurídiques, una funció de garantia. És a dir, que en determinades situacions concretes i en aspectes sectorials, s'atorguin determinats drets a la persona que ha conviscut amb una altra. Així en determinades relacions arrendatàries, en cas d'assegurances, relacions amb descendents i d'altres.

Aquests efectes de garantia es poden obtenir via legislació sectorial i, en tot cas, la normativa vigent de dret civil, la jurisprudència i la doctrina, admeten les indemnitzacions per enriquiment sense causa per mitjà dels corresponents metjans probatoris.

El que acabem d'exposar, indica que els efectes garantidors per les situacions de fet, es poden obtenir sense necessitat d'eleva a categoria jurídica única, unes situacions que per definició i que per voluntat dels interessats, s'aparten del dret.

És per aquests motius que el Govern no considera, en aquests moments, com una prioritat, regular la situació de les parelles de fet a Andorra, ja que via legislació sectorial, Llei d'arrendaments, dret de prestacions sanitàries del convivent que està a càrrec de l'assegurat, es poden obtenir i s'obtenen ja els efectes garantidors que d'una forma confusa preveu la Proposició.

D'altra banda, pensem que la primera qüestió que s'hauria de plantejar una futura llei seria la definició de la parella de fet o unió de fet, i al nostre criteri, no es pot admetre la qualificació d'unió familiar de fet establerta en aquesta Proposició, ja que considerem que una parella de fet ha de complir uns requisits essencials, com són una convivència amb caràcter de matrimoni i la permanència en la convivència per un lapse de temps mínim a assenyalar per la Llei, i també que la convivència de la parella sigui pública i notòria.

Certament, la necessitat de legislar sobre les parelles de fet, és actualment objecte de debat a països del nostre entorn. El Govern opina que aquest tema és també important per a Andorra, i per això pensa que s'ha d'estudiar i aprofundir l'objecte de regulació, abans de redactar un projecte de llei que reguli aquestes situacions de fet.

En aquest darrer sentit, i tractant-se de qüestions que impliquen, fins i tot, i segons quina forma es donés a la regulació, el propi sistema institucional lliurement escollit pels andorrans, ens sembla preferible posar-se d'acord d'antuvi, sobre quin nivell de regulació es vol donar i sobre quin és el sentiment real de la societat andorrana sobre aquesta qüestió.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer, pel Grup Mixt, que ha presentat la Proposició de llei.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Gràcies, Sr. síndic.

En primer lloc, cal dir que a l'exposició de motius de la Proposició de llei que hem presentat ja es posen de manifest els motius que ens han portat, a Nova Democràcia, a optar per impulsar aquest text legal: les parelles o unions familiars de fet són un fenomen social que cal tractar amb racionalitat legal ja que el legislador no pot mantenir-se allunyat de la realitat social.

Sí, senyors, cal tocar de peus a terra i ser pragmàtics. La nostra responsabilitat com a legisladors és la d'aportar solucions equànimes -justes i equitatives- als problemes amb què es troben confrontats, dia a dia, tots els ciutadans.

I aquesta Llei no fa més que això. Negar-la, com ho fa el Govern en el seu informe publicat al Butlletí del Consell General de 4 de desembre, número 26, i que acaba de llegir, gairebé íntegrament el Sr. Sangrà, és donar l'esquena als ciutadans amagant el cap sota l'ala i fent mostra de la més evident hipocresia social.

Si el que molestava, en el text que hem presentat, era que es parla de parelles, sense definir ni determinar, si es tracta de parelles heterosexuales o homosexuals, amb una simple esmena que afegís el mot "heterosexual" després del mot "parella" era suficient per a la tranquil·litat de la moral lliberalconservadora.

Veiem també que al Govern no li agrada que es parli "d'unió familiar -el concepte familiar- de fet". Si això els molesta, també amb una simple esmena es solucionava, perquè en la Llei nosaltres sempre parlem de "parelles o unions familiars de fet", i per tant, era fàcilment solucionable.

El Govern ha passat per alt el segon paràgraf de l'article 1 de la proposició que presentem, que diu: "Són unions familiars de fet aquelles relacions estables -i subratllo- relacions estables entre una parella que tenen una llar comuna -i subratllo

també- llar comuna sense les formalitats jurídiques pròpies del matrimoni".

En conseqüència, quan l'informe del Govern diu que s'han de complir uns requisits essencials, i que no compliria el text que hem presentat, com són la convivència amb caràcter de matrimoni, la permanència en la convivència per un lapse de temps mínim a assenyalar per la Llei i, també, que la convivència de la parella ha de ser pública i notòria, sembla que hagi basat el seu informe en un projecte de llei diferent al que hem presentat nosaltres. El text que presentem parla de relacions estables, d'una llar comuna i d'una publicitat garantida mitjançant la creació d'un registre especial de parelles de fet, que proposem crear.

També oblida el Govern que la disposició adicional tercera el faculta per establir els reglaments que desenvolupin aquesta Llei. En aquest Reglament, precisament el Govern, el que hauria de fer és establir, d'acord amb la pròpia Llei, la prova de la llar comuna i la relació estable. Ara bé, vostès ja ens tenen acostumats que, quan els convé, ho deixen tot als reglaments i als decrets del Govern, i quan no els convé, cal que la Llei defineixi clarament allò que els convé que digui.

Quant al fet que sempre, segons l'informe del Govern, la Llei té una transcendència especial pels seus efectes connexos, via adquisició de la residència i, en el seu cas, de la nacionalitat, volem puntualitzar també el següent, i aquí ho dividiré en dos parts, una pel que fa a la residència i l'altra pel que fa a la nacionalitat:

Pel que fa a la residència, la realitat d'avui en dia fa que persones que conviuen juntes, com a parella no casada, amb andorrans o residents, es veuen obligats a inscriure la parella com a assalariada pel seu compte o personal domèstic, establint contractes de treball, perquè no tinguin problemes a l'hora d'obtenir les autoritzacions de residència, sojorn i treball. I això és una realitat que està passant avui en dia. Ens sembla, a Nova Democràcia, que és del tot vexatori haver de recórrer a aquestes fórmules, quan es podria resoldre legalment i sense haver de distorsionar la realitat de les xifres laborals, ni haver d'amagar un fet que existeix i és àmpliament acceptat per la societat andorrana.

Pel que respecta a la nacionalitat, possiblement veuen fantasmes allà on no n'hi ha. La Llei que presentem no parla de nacionalitat, l'únic que fa, i recordem-ho, la nacionalitat per matrimoni s'obté amb tres anys de residència. La Llei de parelles de fet no ho contempla. La nacionalitat per residència s'obté per naturalització després de 25 anys de residència. És evident, recordo, que nosaltres

defensàvem que fos menys, però sí que era una postura i que, potser per a molts del Grup Lliberal, era fins i tot massa poc temps. Cal situar les coses al seu lloc i no provocar malentesos que puguin confondre l'opinió pública.

No volem entrar a analitzar punt per punt l'informe del Govern, però una de les consideracions que fa és que afirma que via legislacions sectorials es poden obtenir i s'obtenen ja, els efectes garantidors que -segons diu el Govern, "d'una forma confusa"- preveu el text que presentem.

És cert que la Llei d'arrendaments ja preveu en la disposició addicional que, als efectes derivats d'aquella Llei, la persona unida extra-matrimonialment amb una altra, amb l'arrendatari, i que hi conviu de forma estable, s'equipara al cònjuge. És a dir, es pot subrogar als drets de l'arrendatari. En conseqüència, no els hauria de preocupar que en la Llei que presentem es faci esment a aquest aspecte quan ja està contemplat en un altre text legal. En aquest punt, la Llei que presentem no innova res, no aporta res de nou, ja existeix.

També és cert que la CASS ja dona certs drets a les parelles de fet. Però, no s'ha d'oblidar que ho fa cas per cas, sense que existeixi una reglamentació jurídica que doni garanties a tothom. I, en tot cas, ens hem limitat a posar per escrit allò que a la pràctica ja es fa. Per tant, en aquest punt, la Llei no fa més que donar més seguretat jurídica als ciutadans. I, justament, és per garantir-ho jurídicament a la societat que seiem en aquestes cadires i no en unes altres.

Però el que sembla voler oblidar el Govern és que els nostres conciutadans es troben confrontats a situacions que cal resoldre pels tribunals sense que la Llei els empari: ens referim a aquelles parelles de fet que tenen fills i que opten per separar-se. Quina legislació és l'aplicable a l'hora de determinar la custòdia dels fills, la pàtria potestat, les pensions alimentàries, el règim de visites pels fills? Com vostè sap, els tribunals andorrans s'emparen en la legislació del matrimoni civil, però ho fan perquè han assentat jurisprudència sense que hi hagi cap marc legal que els obligui. I, Sr. cap de Govern, siguem de l'oposició, siguem de la majoria, tots sabem que aquestes situacions existeixen.

Un altre aspecte que intenta resoldre el text que hem presentat és el que està contemplat en la Recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, del 7 de març de 1988, número R(88)3, que es titula "sobre la validesa dels contractes entre persones que viuen juntes com a parella no casada i de les seves disposicions testamentàries". Però

d'aquest punt no en parla el Govern en el seu informe.

És evident, que per la via de les esmenes i del treball en Comissió la Llei és millorable. Per aquest motiu demanem a aquesta Cambra que prengui en consideració la Proposició de llei reguladora de les unions familiars de fet i aporti, via esmenes, les millores que cregui necessàries. Perquè el que realment volem, a Nova Democràcia, és que totes aquelles persones que ja es troben en situació d'unions de fet vegin garantits els seus drets. I els consellers generals, sense exclusió, tenim el deure de garantir els drets més elementals de la ciutadania.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, alguna intervenció?

Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

D'entrada he de dir que comparteixo totalment els punts d'aquest text i, en el seu moment, jo votaré aquesta Proposició de llei. Però també vull dir que havia pensat fer una mica d'exposició sobre el particular. No ho faré perquè el que la Sra. Rosa Ferrer ho ha presentat amb altres paraules i gairebé, ve a justificar el que volia exposar davant d'aquesta Assemblea. Només hi ha una petita cosa que no comparteixo, quan diu que és per a la tranquil·litat moral conservadora. Jo sóc un conservador, i justament aquest text el *padrono*, això per un costat. I una altra cosa, també diem que és sempre amb un esperit de justícia, quan diu que aquesta qüestió està àmpliament acceptada per la nacionalitat andorrana. Penso que és una mica difícil, perquè la nacionalitat andorrana es preocupa sense preocupar-se d'aquestes coses; el que sí que és veritat, és que existeix i nosaltres no podem tancar els ulls. No podem tancar els ulls, i recordareu, vós, Sra. Ferrer, que quan estàvem estudiant la Llei del matrimoni ens ho vam proposar, sou vós i tot que ho vau dir: "en el cas que no vingués un text es farà". Teníem temps tots plegats de fer un bon text. No ho hem fet, no ho hem fet. I per què no ho hem fet? No ho sé. Mireu, el que el Sr. Sangrà ha llegit aquí, jo ho vaig llegir dos vegades a la premsa, paraula per paraula íntegrament, després ho vaig llegir aquí i ara ho tornem a llegir. Sembla, sabeu, d'aquells repertoris per justificar, i al meu entendre no justifiquen. El que justifica és que hem de resoldre problemes i nosaltres som legisladors, i els legisladors han de fer les lleis, i no les han de defugir invocant una cosa o l'altra. A

després, quan vosaltres heu fet la vostra exposició, una miqueta per allò del raonador, era la coça que els tiràveu, perquè, justament del raonador heu dit que ja teníem tota una estratagema per *nos* de resoldre els problemes. Aquí també es diu. Evidentment que no pot ser això. Jo penso que aquesta cosa, doncs tenim l'obligació de no tancar els ulls, i a després d'afirmar, d'afirmar per llei les qüestions que hem de resoldre. Doncs, és tot, jo donaré suport, com he dit, a aquest text.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, intervé el Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, com en el cas anterior, independentment que la nostra sintonia sigui total o parcial, el nostre Grup votarà favorablement el text que es proposa.

Em temo, però, que en aquest cas no hi haurà la possibilitat, com en el cas anterior, de modificar les coses que creguéssim oportú de modificar per la via d'esmena, atesa la posició del Govern i del Grup Lliberal.

Bé, així no té massa sentit referir-se a alguns d'aquests aspectes, però sí voldria dir que a nosaltres, al nostre Grup, ens hagués agradat més que la Proposició de llei que se'ns presenta s'hagués anomenat directament "parelles de fet", tal com està recollit també, en una proposta programàtica nostra, que no pas d'unions familiars de fet, tot i que entengui els arguments de Nova Democràcia, potser per tranquil·litzar alguns sectors lliberals i que no és el cas del Sr. Simó Duró, com ell ha dit.

En tot cas, voldria fer, referent a l'informe del Govern que ens ha llegit el Sr. Sangrà, tot i que ja ho ha contestat la Sra. Rosa Ferrer com a defensora de la Proposta, pel fet com deia que nosaltres teníem una proposta similar al nostre programa, voldria fer algunes matisacions sobre el que s'ha comentat. Vostès comencen, referint-se a l'article 13 de la Constitució andorrana, que la família és un element bàsic en la nostra societat. D'acord, està en la Constitució. En fan a partir d'aquí una interpretació molt lligada al matrimoni, que no vaig a discutir, però conclouen, i això sí que és discutible, amb un raonament excloent de les parelles de fet.

Al final, diuen, la Constitució andorrana no reconeix expressament les parelles de fet. Em sembla recordar, - bé, em sembla recordar, no, segur, perquè n'acabem de parlar- que en la Proposició del raonador del

ciudadà justament vostès surten dient que la Constitució no parla o no reconeix el raonador del ciudadà, i això no els ha impedit de cap manera d'entrar una proposició en aquest sentit.

Hi ha un punt, en el tema de la nacionalitat, al que vostès és refereixen. I aquest punt, potser pel que he llegit, és l'únic argument puntual contrari a la Proposició de llei que se'ns presenta. Dic que és un tema puntual, entenc la prudència, perquè és un tema en el qual s'ha de ser prudent, però ja s'ha dit, ho ha dit la Rosa Ferrer, que per via d'esmena era un tema fàcilment solucionable, sobretot quan en la seva majoria aquestes esmenes es tradueixen en text legal.

Després parlen, que millor que anar a una legislació unitària és anar a una legislació sectorial. Bé, jo no entenc massa per què, i en tot cas, sí que pensem que això propiciarà buits legislatius o problemes d'interpretació. En la pròpia Proposició de llei es recull que hi ha en aquest moment la Llei d'arrendaments, en què hi ha una disposició que parla, no exactament de parelles de fet, però sí d'unions extramatrimonials. Clar, si fem un paral·lelisme, com el que s'ha fet en aquest primer punt de la Constitució andorrana, d'extramatrimonial referit a matrimoni entre persones de diferent sexe, això pot portar a interpretacions que excloguin, com ja ha dit la Rosa, parelles homosexuals. Parlem de problemes d'interpretació i veiem que poden produir-se.

Pensem que és millor regular-ho en un marc unitari. A més, voldria dir aquí, que ve lligat amb aquest punt, que vostès diuen en una mostra... -bé, en una mostra, perdonin, no vull ser dur però em sembla cínic-, diuen que les persones que es troben en aquesta situació estan per voluntat pròpia, apartades del dret. Bé, això és una afirmació que em sembla molt seriosa; estan apartades del dret en la mesura que aquesta Cambra no aprova... -això està, si vol, a la pàgina 5 a dalt de tot. Vostès diuen que aquesta gent està apartada voluntàriament del dret. Està apartada del dret en la mesura que aquesta Cambra no aprovarà aquesta Llei, o una llei similar; si no estarien dintre del dret. El dret, evidentment, no és un Déu ni un producte estàtic.

En un altre punt parlen que no és una prioritat. D'acord que segurament no és la prioritat absoluta, o la primera prioritat d'aquest país, però si féssim un rànquing de prioritats, estic convençut que regular les parelles de fet estaria per davant de regular el tema del raonador del ciudadà. No crec que m'ho discuteixi.

En un altre punt parlen de definir: diuen que cal definir. Jo no sé si vostès i jo hem llegit el mateix

text, però jo he llegit en l'article 1 una definició. No dic que hagi de coincidir ni vostè, ni jo, ni el Grup Parlamentari de Nova Democràcia en la mateixa definició, però sí que hi ha una definició, i hi cap, una altra vegada, una política d'esmenes.

Bé, al final ens diuen que s'ha d'estudiar. Repeteixo, via esmenes creiem que hi ha prou temps, és més, en la circumstància en que ens trobem, el tràmit d'esmenes acabarà d'aquí 3 mesos, pel cap baix. O sigui, hi ha temps més que suficient i, ja els he dit alguna vegada, a nosaltres ens toca esmenar en 15 dies, en 3 mesos no crec que hi hagi problema per esmenar això.

Si em permeten, per acabar els he de dir que els seus arguments m'han semblat, amb llenguatge que s'està utilitzant molt, a baix, a Espanya, que vostès el que han fet amb aquesta Llei és oposició de l'oposició. Potser m'equivoco.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

El nostre Grup està a favor d'una legislació en el nostre país sobre les unions de fet.

Creiem que la Proposició de Llei que avui analitzem constitueix una oportunitat per legislar sobre la matèria i, per tant, hi votarem afirmativament.

Creiem que una llei d'unions de fet ha de venir a regular els efectes civils per a les parelles que no estan casades si així ho decideixen.

Creiem que una llei de les unions de fet és necessària ja que creiem que al nostre país hi ha demanda per a la mateixa. Creiem que hi ha demanda, perquè el sector de la població a què es dirigeix aquest tipus de lleis, ha de ser una realitat estadística en el nostre país, de la mateixa manera que ho és en els països que ens envolten.

Pel que pugués ser, també direm que si a Andorra, les nostres institucions ofereixen algun tipus de peculiaritat en relació als països que ens envolten, de mida més gran, el que no és peculiar en referència a les poblacions dels altres països, és la nostra població. Creiem que la nostra població no té cap peculiaritat que faci que no es mereixi la mateixa atenció i les mateixes lleis que existeixen en els països veïns. En d'altres paraules, el segment de la població al qual es dirigeix aquesta Llei és una realitat, i no és gens diferent del segment de la població que existeix en els països veïns.

Creiem possible, també en el nostre Grup, una llei d'unions de fet que no hagi forçosament de perjudicar les institucions del nostre país, que no hagi de perjudicar en concret ni el matrimoni canònic ni el matrimoni civil, ni institucions com la immigració, la nacionalitat o el dret successori.

Per fer possible una llei en aquests paràmetres, tant el nostre Grup com la resta de grups, poden fer sentir la seva veu a través dels tràmits parlamentaris que es preveuen en el nostre Reglament. Tràmits, com s'ha dit, que a més a més si fossin curts es poden allargar.

Aquests tràmits, l'Agrupament Nacional Democràtic els faria servir, tant en primer lloc, per definir el que nosaltres entenem que ha de ser una definició concreta de les unions de fet, com en segon lloc, per delimitar en concreció els efectes civils d'aquestes unions de fet, que com hem dit -que com hem dit-, no han de perjudicar les altres institucions del nostre país.

En lloc d'això, el Govern, amb el seu informe, sembla barrar definitivament el pas que es pugui legislar sobre aquesta matèria, almenys durant tota aquesta legislatura. L'excusa són els defectes tècnics de la Llei. Així, si el nostre Grup accepta la Proposició de llei amb els seus defectes com una oportunitat per legislar sobre la matèria, per al Govern això mateix és l'excusa per negar-se a fer-ho.

En veritat, semblaria que el Govern vol obtenir el millor dels dos móns. Voldria quedar bé amb el sector de la població que pot estar oposat a aquesta legislació i, al mateix temps, quedar bé amb la població que podria estar-hi a favor, excusant la seva oposició amb els defectes tècnics de la Llei.

El Govern, en el seu informe, rebutja la Proposició de llei en base al fet que és nociva per a institucions com la immigració o la nacionalitat i, al mateix temps s'apunta a regular els efectes civils d'hipotètiques unions de fet a través de lleis sectorials. Doncs bé, la primera de les al·legacions es resol a través...

(El micròfon no funciona)

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Espero no haver estat jo mateix el causant d'aquest trasbals.

Doncs bé, la primera de les al·legacions, com deia, es resol a través de la possibilitat d'esmenar la Llei que tenen tots els grups d'aquest Parlament, inclòs el Grup Lliberal, eliminant els articles nocius i adoptant, si convé, la segona de les solucions que proposa el Govern a través de l'elaboració de lleis sectorials, com per exemple la Llei d'immigració que el Grup Lliberal d'aquesta Cambra ens ha promès i encara no ha lliurat.

Ha de quedar clar, Senyories, que el Govern d'aquesta nació no vol cap tipus de llei sobre les unions de fet, no aquesta sinó cap. Com ha de quedar clar, al nostre entendre, que tampoc la volen tots aquells que avui votin en contra d'aquesta Proposició de llei.

En definitiva, no res més que un altre capítol d'actitud evasiva, quant al desenvolupament del títol II de la Constitució, que ja hem denunciat en parlar del raonador del ciutadà.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Modest Baró.

El M. I. Sr. Modest Baró:

Gràcies, Sr. síndic.

El Grup Lliberal comparteix plenament el criteri emès pel Govern, que s'ha llegit anteriorment, perquè des del punt de vista jurídic tots els arguments que s'hi exposen van en la mateixa línia que la de l'informe demanat pel nostre Grup Parlamentari i, des del punt de vista de filosofia política, els punts que conté coincideixen amb el nostre sentiment sobre aquesta qüestió.

Si bé el nostre Grup Parlamentari no està en contra ni de les parelles de fet ni de les unions de fet, creiem que la Llei que avui se'ns proposa no té un contingut que pugui considerar-se prioritari o preferent dins de les necessitats legislatives que avui dia té plantejades el nostre país.

Vull recordar que la regulació d'aquesta matèria no figurava en el programa de la Unió Lliberal de les eleccions del proppassat dia 16 de febrer, que va merèixer un ampli suport de les electores i electors del país. En tot cas, sembla que legislar sobre les parelles de fet no respon ni al pensament ni a les aspiracions d'un ampli sector de la societat andorrana, ni respon tampoc a una necessitat generalment acceptada com ho era en el seu dia legislar sobre el matrimoni civil.

Han passat solament dos anys i mig d'ençà de la promulgació de la Llei qualificada del matrimoni, i hem pogut veure com algunes parelles que en aquell moment vivien sense estar casades, avui ja han contractat matrimoni en forma civil. Potser la necessitat que argumenten, el Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. Maria Rosa Ferrer, en l'exposició de motius de la Llei, i que no comparteix, avui, el Grup Lliberal, existia realment abans del 30 de juny de 1995, en què fou adoptada la Llei, quan només era possible a Andorra el matrimoni canònic.

Creiem que hem de donar temps al temps. Si mirem el que succeeix en els països veïns, veurem que encara que fa molts anys que els seus ciutadans poden contreure matrimoni civil, no ha estat fins recentment (i concretament, en algun cas, aquests darrers dies), que estan discutint a les comissions o als respectius parlaments lleis de parelles de fet.

Pensem que una llei que reguli situacions com la que se'ns proposa, s'ha de madurar molt i s'ha d'adoptar, en el seu cas, sense precipitacions, perquè si no es fa així, el remei proposat i les seves conseqüències podrien ésser pitjors que el mal que argumenten els presentadors de la Proposició de llei. Pocs estats, avui dia, tenen legislada la situació de les anomenades unions o parelles de fet d'una forma tan aventurada com la que es pretén i que ara estem discutint.

En tot cas, com deia a l'inici d'aquesta intervenció, el Grup Lliberal no està pas oposat ni té res a dir a les persones que decideixen viure juntes, com a parelles o unions de fet, sense estar casades.

I quan ho cregui oportú, i escoltat el sentiment de la societat andorrana, el nostre Grup Parlamentari pot presentar una proposició de llei que ho reguli.

Però ja diem des d'ara que la Proposició de llei que presentés el Grup Lliberal seria molt diferent de la que avui és objecte d'anàlisi, i que al nostre criteri parteix de l'error fonamental, entre altres, de qualificar la unió de fet com a unió familiar de fet, sense distinció de persones del mateix o de diferent sexe, i equiparant precisament una condició "de fet" volguda pels interessats, amb els lligams familiars i matrimonials, oblidant que els efectes jurídics de la vigència de la institució de la família i del matrimoni i, en el seu cas, de la seva dissolució, estan protegits per la Constitució, l'article 13 de la qual estableix la promoció d'una protecció de la família, element bàsic de la societat andorrana. I per tant, no estem d'acord que es vulgui assimilar la parella de fet al matrimoni, com si es tractés de dues situacions iguals i amb la mateixa transcendència.

Per acabar aquesta intervenció, i en coherència amb tot el que s'ha exposat, vull dir que el Grup Lliberal hauria pogut adoptar una postura que es podria qualificar de demagògica, equívoca o electoralista, acceptant que la Llei entrés a tràmit per presentar esmenes a tots els articles. Però hem cregut més adequat i convenient dir clarament el que pensem i sentim, i dir no a aquesta Llei concreta pels motius exposats. I per tant, no donarem suport a la Llei qualificada.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions?

El Govern? Sí, Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

Molt breument, només per puntualitzar algunes afirmacions que s'han fet aquí. Llegint el Projecte, Sr. Vicenç Alay, no diem que hi hagi persones que se situen fora del dret sinó situacions que s'aparten del dret. És una petita puntualització.

El que sí que vull deixar clar, és que el Govern no pensa, com ha dir el Sr. Narcís Casal, que estem definitivament en contra, que no volem cap llei de parelles de fet. Això no ho ha pogut treure vostè de cap afirmació que hagi fet el Govern, ni tan sols el Grup Parlamentari Lliberal, com ara ha quedat de manifest.

I per altra part, en la legislació de països veïns, fins fa molt poc, aquesta Llei brillava per la seva absència. Països veïns, com ha dit el Sr. Baró, en els quals fa molts anys que està reglamentat el matrimoni civil i, per tant, el divorci, i després de molt anys, encara discuteixen llargament sobre quin de tipus de llei de parelles de fet es pot fer. Nosaltres el que demanem és el temps per fer-ho serenament, constatant també que a la campanya electoral, només un grup, un partit ho portava en el seu programa, que era IDN. Per tant, no sembla que la demanda popular d'aquesta regulació sigui tan apressant com d'altres regulacions que s'han de fer i que s'han de fer amb el termini suficient per raonar-les bé. Aquesta és la nostra opinió.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, Sra. Rosa Ferrer, teniu la paraula.

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Jo simplement per la referència que vostè ha fet, si s'ho llegeix és exactament el que deia. Està parlant de situacions que, per definició i per voluntat dels interessats, s'aparten del dret. O sigui que crec que queda molt clar. Res més.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

Entenc perfectament que el president del Grup Parlamentari Lliberal no hagi pogut fer la intervenció, perquè vistes les declaracions que havia fet quan es va presentar la Proposició de llei, en favor d'aquesta Proposició de llei, avui tenia una posició difícil. Però en tot cas, jo no crec que sigui argument, Sr. Baró, el fet de dir que vostès no poden recolzar això perquè no figurava al programa de la Unió Lliberal. Perquè altres coses que estan passant des que ha començat la legislatura, no crec que figuressin al programa de la Unió Lliberal. I vostès estan portant una política que no hi figurava en el seu programa, com podria ser la qüestió del tabac, que avui no toca.

En tot cas, el temps al temps, ja que és molt propi de la seva política, i això, doncs, ja ho ha dit la Rosa Ferrer en la primera intervenció, cadascú defensa la política que creu, vostès temps al temps i com més allarguem el tema més bé ens portarem.

Jo només he demanat la paraula per contestar-li una cosa i que és la següent: vostè diu que la Constitució parla de la protecció de la família i que, nosaltres, al presentar aquesta Proposició de llei, els que hi donem suport, sembla que siguem una mena de promotors del maltractament de la família, i després d'una manera, jo diria, preocupant, ha intentat fer-nos creure que la definició constitucional de família passa pel matrimoni. Això, com que sempre estic disposat a aprendre, ja m'explicaran vostès d'on han tret aquesta important innovació a la ciència constitucional que vingui a dir que allí on diu família diu matrimoni. Jo conec moltes famílies andorranes, que no per qüestions seves, cíviques, de consciència, han decidit no acudir tampoc a la Casa Comuna a casar-se, i estan fent vida de família, tenen fills que són andorrans que van a l'escola amb el meu i, per tant, em guardaria molt, jo, de dir que aquestes famílies estan fora de l'àmbit constitucional i fora del dret en aquest país. Això jo crec, Sr. Baró, que segurament ha sigut una equivocació de l'autor del seu discurs, però en tot cas, si no és així, doncs anem malament.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció per part de l'Agrupament Nacional Democràtic?

El Grup Lliberal ?

Cap més intervenció?

Sí, Sr. Baró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Modest Baró:

Gràcies, Sr. síndic.

El Sr. Bartumeu, naturalment, ha volgut fer una defensa dura en contra el Grup Lliberal respecte a la seva postura. Nosaltres diem que hem de continuar i vull defensar uns quants punts, precisament de la Llei, dient el que creiem, el perquè no compartim la Llei.

Diria:

A. El que pretén la Proposició de llei ens sembla contradictori de base, perquè confon els conceptes d'unió de fet, com he dit abans, i unió familiar, que són totalment diferents, ja que el terme família implica una unitat i uns lligams o vincles que tradicionalment s'han considerat a Andorra de naturalesa diferent d'una unió de fet. I la Llei pretén erròniament convertir ara, en una unió familiar.

B. No ens sembla acceptable que una Llei d'aquesta naturalesa es limiti a introduir únicament els principis generals que han de regir l'activitat jurisdiccional en els conflictes que puguin plantejar-se, segons diu el darrer paràgraf de l'exposició de motius de la Llei. Precisament, si es fa una llei és per regular una matèria i no per deixar a criteri dels tribunals decisions transcendents que la Llei no concreta, com poden ser la de determinar quines persones que visquin juntes, poden ser qualificades o no d'unió familiar de fet. D'acord amb el text de la Llei poden ser-ho tant dues persones unides per vincles de consanguinitat, com dues persones del mateix sexe. O bé, que queden de forma tan indeterminada, conceptes com el de les relacions estables que podem llegir en l'article 1 de la Llei, sense cap tipus de concreció pel que fa a l'estabilitat. Tot el que comportaria, també, la més gran inseguretat jurídica.

C. L'article 4 de la Llei, que pretén regular la filiació i els drets i obligacions respecte als seus pares dels fills matrimonials i no matrimonials, és totalment innecessari perquè per propi mandat constitucional, article 13.3, els fills són iguals davant de la Llei independentment de la seva filiació.

D. Pel que fa al dret successori que es pretén regular amb l'article 16, no fa més que reproduir els principis que regeixen el dret de successions al Principat d'Andorra.

E. No ens sembla acceptable la regulació de l'adopció de menors, prevista en l'article 5 de la Llei, sense una

prèvia definició clara del que pugui considerar-se una unió o parella de fet.

F. L'article 19 de la Llei, que diu que les disposicions de la Llei del matrimoni seran d'aplicació de manera analògica, sembla també fora de lloc perquè difícilment seria d'aplicació la Llei del matrimoni a les unions o parelles de fet que, per la seva pròpia naturalesa i tant per al seu establiment com per a la seva finalització, operen per la voluntat unilateral de qualsevol dels afectats.

G. I així podríem seguir analitzant el contingut de la Llei, article per article, posant de relleu les contradiccions existents, com quan es pretén que la unió familiar s'equipari al matrimoni als efectes d'obtenció d'una carta de residència o d'autorització de sojorn i treball. Però amb tot el que s'ha dit n'hi ha prou, al nostre criteri, per considerar inacceptable la Llei que avui se'ns proposa.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap més intervenció?

Doncs, procedirem a la votació. Sí, és sí a la presa en consideració de la Proposició de llei i, no, és no a la presa en consideració de la Proposició de llei.

Sr. secretari, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí

M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : No
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sí
M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : Sí
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

17: no. 11:sí.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, no es pren en consideració la Proposició de llei.

Passem al punt 3 de l'ordre del dia.

Sí..., perdó..., una explicació de vot? Sí.

Sra. Rosa Ferrer, teniu la paraula

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Nosaltres, només voldríem manifestar aquí que no estem sorpresos del resultat d'aquesta votació. El que sí que ens va sorprendre va ser llegir en els mitjans de comunicació, quan vam entrar a tràmit aquesta Proposició de llei, que semblava que el Grup Lliberal estava disposat almenys a analitzar-la, i hi havia una certa predisposició per aprovar-la, això sí que ens va sorprendre. Però la realitat d'avui, ens demostra que acabem d'assistir, una vegada més, a la manca d'una voluntat real dialogant de la majoria lliberal. La veritat que vostès no volen dir, allò que amaguen a tothom, és que no veuen amb bons ulls les parelles de fet. Tant se'ls en dona que siguin heterossexuals o homosexuals, tant se'ls en dona que hi hagi persones a Andorra que visquin en unions de fet, i aquí el subconscient del Sr. Baró, penso que l'ha traït quan ha dit que el Grup Lliberal no té res a dir a les persones que decideixen viure juntes. És que només faltaria que tingués alguna cosa a dir.

Per tant, han decidit dir no a una proposició de llei, no solament perquè l'ha presentada Nova Democràcia; la seva actitud davant d'aquesta llei, posa en evidència la seva mentalitat i la voluntat de mantenir en la marginació totes aquelles persones que vulguin fer ús de la seva llibertat.

Vostès han titllat la llei d'agosarada, el Sr. Baró ha dit ara, aventurada. Ha utilitzat exactament aquest adjectiu. Què vol dir per a vostès aventurada, agosarada, com ha manifestat el Sr. cap de Govern? La realitat és que la mentalitat conservadora majoritària del Grup Lliberal, per excepció i que quedi clar i sense ofendre el Sr. Simó Duró, no els ha deixat acceptar una llei innovadora, pròpia dels nostres temps.

I el conservadorisme en qüestions que afecten la vida quotidiana, la privacitat de la gent i els drets dels ciutadans és perillós i, més especialment, amb la manera que ens té acostumats de fer la majoria liberal.

Només hem pretès, amb la llei que hem presentat, oferir seguretat jurídica sense que ningú senti, per exemple, que la CASS li fa un favor, sinó que es vegi reconegut un dret irrenunciable dels ciutadans.

Però és clar, curiosament, a partir d'ara, hi ha un nou Consell d'Administració de la CASS, que controlaran vostès mateixos, a partir d'aquest Consell d'Administració podran fer els favors que vulguin i guanyar-se voluntats. S'entén així, que no vulguin aclarir legalment una situació. Si ho fessin ja no podrien repartir favors esperant vots com a tornajornal.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra explicació de vot?

Només, el que demanaria és que amb les explicacions de vot no rellencéssim el debat manifestant certes opinions, i que ens limitéssim realment a fer una explicació de vot.

Sr. cap de Govern, per al·lusions.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

Només per dir que la Sra. Rosa Ferrer no té cap dret de parlar que a partir d'ara podrem fer favors als qui vulguin; i el qui té aquesta facilitat per dir això..., no sé si en algun moment el seu Grup ho ha fet, nosaltres no ho fem, i no té dret a dir-ho. De totes maneres li agraeixo que avui no hagi fet servir la terminologia que fa servir a vegades davant de la premsa. Quan va titllar de cacics els que no volien aquesta llei. Perquè era molt més agosarada aquella afirmació que va fer que el que vaig dir jo, que la llei era agosarada. I insisteixo, la regulació de les parelles de fet s'ha de fer i es farà oportunament, però no amb una crispació i no acusant el qui no pensi igual que vostè de ser una cosa tan fora de lloc com vostè

va dir. I ens va acusar de cacics, que no sé què té a veure. I sobretot s'ha de pensar que la gent pot pensar diferent i pot pensar diferent d'una manera majoritària o minoritària, i el respecte de l'opinió de l'altre, exclou insults. Res més.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per al·lusions Sr. Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

És per precisions, més aviat: una al Sr. síndic, president de l'Assemblea i l'altra al Sr. cap de Govern.

M'ha semblat entendre, Sr. síndic, si ho he entès malament no servirà per a res el que ara diré, que vostè ens recriminava que a l'explicar el vot, manifestàvem opinions. Malament faríem la nostra feina de consellers, si explicant el nostre vot no manifestéssim la nostra opinió.

I al Sr. Forné, només per dir-li que la Sra. Rosa Ferrer i tots els consellers d'aquesta sala tenen el dret a fer les manifestacions i les opinions que vulguin. Que per això són elegits del poble.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

No era la meua voluntat d'expressar això. Simplement el que volia donar entendre, és que el debat havia finalitzat i que no volia que es rellencés el debat. Era únicament això.

Per al·lusions, Sr. Toni Martí.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

Miri, és veritat que se'm va demanar als mitjans de comunicació, i és una al·lusió que ha fet el Sr. Jaume Bartumeu: quina opinió tenia sobre les unions de fet. I l'opinió que en tenia és la mateixa que té el Grup Parlamentari. El que passa és que nosaltres entenem que això és una problemàtica que existeix i que s'ha de regular amb una llei ben feta.

D'una altra part, i sense que jo vulgui entrar en més polèmiques, cada vegada que hi ha una intervenció del Grup Parlamentari Lliberal, el Sr. Bartumeu diu que el nostre autor -l'autor-, que no ens dóna ni la facilitat a nosaltres de poder-ho fer tots sols, l'ha formulat malament o hem articular malament.

En tot cas, l'únic que li diem a Nova Democràcia és que l'autor del Projecte de llei, que ha fet aquest

Projecte, des del meu punt de vista -i sí que aquest és molt modest i sense voler faltar a ningú-, aquest sí que s'hauria de realitzar ben bé, i si en tot cas, si els autors fossin els mateixos de Nova Democràcia, doncs ho sento, però em sembla que el text és d'una qualitat que no mereix l'aprovació de la Cambra, la qual cosa no vol dir que nosaltres no estiguem d'acord amb les unions de fet.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, donem per tancat aquest punt de l'ordre del dia.

Passem al punt número 3.

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses d'adquisició dels terrenys afectats per l'obra de desviació i doblament de la carretera general núm. 2 a la zona de la central de FEDA.

El Projecte de llei ha estat publicat en el Butlletí número 21/1997, del 6 de novembre. No s'ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció?

El Govern vol intervenir primer? Sí. Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies.

Només breument per explicar el Projecte. Es tracta de la necessitat i la conveniència que se'ns va fer veure des de FEDA, de desdoblar la carretera en un tram que durant tants anys ha estat tal com està, per una raó: perquè el tub d'arribada de les aigües d'Engolasters fins a la turbina té més de 70 anys probablement, o prop d'aquests anys i, per tant, requerirà algun dia o altre, pròxim ja, la seva revisió. No s'ha pogut revisar mai el tram que passa per sota la carretera, a més a més, està enterrat totalment amb formigó. Per altra part s'estudia també, fins i tot, doblar aquest tub. I també hi ha un perill imminent, que... en fi, fins ara no hi ha hagut cap problema, però l'augment del tonatge de camions, etc., podria arribar algun dia, per mala sort, a posar en perill la pròpia arribada de l'aigua si algun camió s'hagués desviat o una màquina de treballs públics, per exemple, tingués la mala sort d'anar a parar contra el tub.

Per tant, era molt necessari treure una part del trànsit i transformar tot aquell pas de la vora de

FEDA només en pujada, la qual cosa ja evita molts riscos i a més a més permetria en tot moment poder fer una intervenció prop de la canalització fins a arribar a la turbina.

Es va trobar prou ràpidament la manera de fer-ho ja que els projectes es van fer ben de pressa, estan a punt i es pot adjudicar de manera imminent l'obra, i la carretera passarà per l'altre costat de la central i llavors els cotxes baixaran per un costat i pujaran per l'altre. Amb la qual cosa, hi haurà una doble via per cada banda que permetrà qualsevol reparació que s'hagi de fer. Només era per precisar aquesta explicació del Projecte.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Grup Mixt, vol intervenir?

L'Agrupament Nacional Democràtic? Sr. Narcís Casal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies, Sr. síndic.

El nostre Grup, en rebre els dos projectes de llei per la compra dels terrenys a Encamp i a Santa Coloma, va efectuar una sèrie de preguntes al Govern dirigides a conèixer la manera com el Govern calcula el preu dels terrenys que vol adquirir, quan els adquireix fora del procediment expropiatori.

Mirin, a l'Agrupament Nacional Democràtic, estiguin tranquils, de moment no prejutgem que la compra d'aquests terrenys no hagi estat correcta, ni que s'hagi pagat un bon preu. Però com que encara no hem rebut les respostes i, per tant, no en tenim la certesa, el nostre Grup, en aquestes dues votacions, s'abstindrà.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí. Sr. Vicenç Alay.

Feu passar el micro, si us plau.

Sr. Vicenç Alay, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Només per explicar el nostre vot, que serà d'abstenció per manca d'informació, que com ha dit el company Casal, tampoc prejutja la posició del Govern o les seves actuacions. De totes formes vull

agrair la informació que ens ha donat el Sr. cap de Govern. Res més, gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Només per dir que votaré aquesta formulació que ha fet el Govern perquè deu fer prop de 4 mesos, ben bons, el Sr. cap de Govern ja ens va..., en el moment que estava en el Grup Parlamentari, el de la Coalició Lliberal; doncs, ja ens va assabentar que existia un perill imminent. Com que es va raonar i ell ha dit que era una cosa que necessitava urgència, jo penso que sí. Digueu que s'ha fet de pressa, potser encara s'hauria hagut de fer més de pressa. Ara, el que també us voldria dir, aprofitant que parlem d'aquesta qüestió, és que penséssiu, i penso que ho podeu fer, restaurar tot aquell tub, tot aquell canal, però immediatament i que no espereu que es rebenti o que caigui algun camió, perquè es pot ben bé fer. Jo, justament un dia baixant, vaig veure que independentment es podia fer per aquesta qüestió. Per això, sobre aquest punt no tinc res a dir, i jo com que ja tenia la informació, és per això que jo, positivament, el defenso. No serà el mateix per l'altre. Per l'altre, en el seu moment ja en parlarem.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Doncs, procedirem a la votació.

A la vista de les intervencions, sí, és sí al Projecte de llei i no és no al Projecte de llei.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : M'abstinc
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : M'abstinc
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : M'abstinc
 M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : M'abstinc
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sí
 M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : M'abstinc
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : M'abstinc
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, volem procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

18: sí. 10: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, declaro aprovat per majoria el Projecte de Llei.

Passem al punt 4 de l'ordre del dia.

4- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de crèdit extraordinari per fer front a les despeses d'adquisició del terreny anomenat "Finca Prat Gran", a Santa Coloma.

El Projecte de Llei ha estat publicat en el Butlletí número 21/1997, del 6 de novembre.

No s'ha presentat cap esmena.

El Govern vol intervenir?

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

També per explicar que, en aquest cas, ens hem trobat amb la possibilitat de trobar un terreny que estàvem buscant amb diferents alternatives possibles, bàsicament i sobretot, per la futura caserna de bombers. Tots som prou conscients i tots sabem que el lloc on estan els bombers, la central, entre Andorra i Escaldes, doncs no és el més adient, per la situació dels camions dins d'aquella casa; es fa molt difícil de maniobrar al moment de sortir, tot i que quedarà, i ha quedat ja reduïda la seva quantitat de vehicles a causa de l'obertura de la caserna de la Massana i de la propera de Canillo. Però malgrat això, la situació és la més dolenta que hi podria haver en aquest moment, i ja altres Governos havien buscat emplaçaments. Aquest terreny, es va presentar l'ocasió de comprar-lo i, cal dir-ho també, fets els peritatges oportuns, s'ha adquirit a un preu força... -creiem nosaltres- força adequat, tenint en compte que hi havia una possibilitat que fos adquirit d'una manera imminent per empreses privades, amb la qual cosa haguéssim perdut l'ocasió de tenir un terreny força gran, que permetrà, no solament la caserna de bombers en el seu dia, sinó altres equipaments, possiblement escolars o de qualsevol tipus, però segur que els equipaments escolars anirà bé tenir-los en aquell lloc. Està ben situat, està ben comunicat, està al nus de comunicació que serà tan central, com pugui ser avui dia la part on hi ha els bombers, però molt més ben situada per sortides i, per tant, ha valgut la pena fer aquesta operació i hem hagut de presentar aquesta Llei de suplement de crèdit per poder tancar l'operació aquest any, evitant que sortís la possibilitat de ser adquirit pel Govern i passés a mans privades.

És tot, gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per part dels grups parlamentaris, alguna intervenció?

El Grup Mixt? Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Ja ho he anunciat a després. Aquí, aquest cas, doncs, no el coneixia. Me'n vaig assabentat a través de la carta que el Sr. síndic va enviar, però també avui, ja que aquest matí en arribar he vist que, a nivell d'AND, doncs, demanaven que els fos contestada tota una sèrie de preguntes. Jo, com que comparteixo totalment el que ells han demanat, ja que no en tenia una informació, a part la que en aquests moments ens ha fet arribar el Sr. cap de Govern per allò que es refereix a la ubicació, la possible

utilització, però, per allò que pertoca al preu, i com que entretant, del dia que va sortir i el preu que s'ha pagat, jo he tingut una sèrie de parlaments fortuïts amb persones que es veu que en un passat no molt llunyà -si es tracta del mateix terreny- es veu que s'ofertava a un preu diferent, jo, mentre no s'hagi contestat a les preguntes d'AND, tot i que aquesta adquisició ja sigui feta, no comparteixo aquesta compra i m'abstinc, ja que no tinc prou informació contestada sobre el que m'interessaria saber, per saber si s'ha comprat bé.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per part del Grup Mixt, Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Només per dir que el nostre Grup s'abstindrà per les raons esmentades abans, de manca d'informació.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per part, també, del Grup Mixt, Sra. Rosa Ferrer, teniu la paraula.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

Compartim plenament els arguments que acaba de donar el Sr. Simó Duró, i el nostre posicionament en aquest tema ve fonamentat per 3 arguments principals. Un: subscriu el que ha dit el Sr. Duró. Dos: entenem que el que hauria de fer el Govern, també, és treballar, i que aquest tipus d'accions vénen supeditades a l'existència en l'aplicació d'una llei del sòl. I tercer: perquè a Nova Democràcia ens temem que el Projecte, que en el fons desconexem, i -que sembla ser que tot plegat aquesta compra pujaria a uns 1.400 milions de pessetes-, segons hem pogut llegir avui al Butlletí del Consell. Ens temem que pugui entrar en contradicció amb el Pla d'urbanisme impulsat pel Comú d'Andorra la Vella. De tota manera, volem deixar també constància, aquí, que ens sembla molt bé que s'estigui treballant per a la implantació d'una nova caserna de bombers, i que quedi clar que no ens hi oposem, no és que no vulguem que no es faci això, la caserna de bombers, ni que no s'ampliïn les escoles... és un problema d'aquests terrenys, en concret de procediment.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, Sr. Narcís Casal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies, Sr. síndic.

Sr. cap de Govern, el nostre Grup no tenia ni la més mínima idea que es volgués fer un parc de bombers allà. No surt ni en la memòria explicativa, ni en el Projecte de Llei que vostès presenten. Ens podíem haver imaginat que a la millor, allà, hi volien fer el casino. Però, a part d'això, la pregunta que volíem fer, la pregunta que hem fet al Govern per escrit i que potser no els ha arribat encara, és que se'ns expliqui quin destí volien donar en aquest terreny. Perquè, altrament, si no té cap destí semblaria *al límit*, com si el Govern es dediqués a l'especulació immobiliària, compra terrenys perquè estan bé de preu i després els torna a vendre.

Ens sembla que en la seva memòria justificativa hi havien d'haver inclòs el destí, que vostè ens ha dit ara, i ens ho hem de creure; però en fi, no l'hem sabut fins a la data i, per tant, seguirem votant abstenció fins que no ens arribin les respostes a les preguntes.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, alguna intervenció?

Cap altra intervenció?

Bé doncs, a la vista de les intervencions, passarem a la votació. Sí, és sí al Projecte de Llei, no, és no al Projecte de Llei.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : M'abstinc
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : M'abstinc
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : M'abstinc
 M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : M'abstinc
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : M'abstinc
 M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : M'abstinc
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : M'abstinc
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són: 17, sí; 11, abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé doncs, a la vista del resultat de la votació, declaro aprovat per majoria el Projecte de llei.

Passem al punt 5 de l'ordre del dia.

5- Ratificació del nomenament del Consell d'Administració de l'INAF.

El nomenament fet pel Govern fou publicat en el Butlletí número 26/1997, del 4 de desembre.

En aquest mateix Butlletí es va publicar una resolució de la Sindicatura, determinant el procediment per a la tramitació de la ratificació d'aquest nomenament.

Es procedirà en primer lloc al debat i, acabat aquest, es procedirà a la votació.

El Govern vol intervenir?

Els grups parlamentaris volen intervenir?

Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Per allò que aspecta aquest punt, he d'avançar que no puc, de cap manera ratificar la llista de persones

nomenades pel Govern per formar part del Consell d'Administració de l'INAF. La meua postura es vol de censura al Govern pel seu procediment i es vol de no acceptació de les persones de la relació que ara examinem.

I per què? Per la forma, perquè un servidor va haver d'aprendre per la premsa, que el Govern presentaria a la ratificació del Consell General, un llistat. De seguida ho entendreu, vaig elevar una queixa, gairebé posant el crit al cel pel procediment i per les persones que estaven nomenades en aquest càrrec. Voldria exposar, per això, que si vaig exaltar-me de la forma, era pel fons, car si s'havia de posar persones polítiques, com s'ha arribat a dir, o almenys algunes que havien tingut una carrera política destacada dins de les institucions, totes les tendències que, en aquells moments, fèiem part de la coalició, havien de poder escollir; nosaltres, en aquest cas els d'Ordino, no vam escollir. Ja ho vam tenir mastegat.

Si s'havia d'escaure amb qüestions tècniques i, al meu entendre, proveir amb una fórmula, diguem, tecnicista, era la millor i l'escaient, s'havia d'establir amb les demés forces polítiques del país una llista equilibrada i de gent professional. No puc admetre, i ho dic ben fort, que per lligar melics o apariar coses desencolades es vulgui sacrificar el bé general. Les coses mal fetes tenen un preu i, aquest preu, cadascú l'ha de pagar amb els seus diners i no amb els de tothom.

He dit, Sr. síndic. Evidentment que votaré en contra, ja ho he manifestat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, intervé el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, nosaltres ens abstindrem en aquesta votació. Jo el que voldria aquí, és fer una mica de memòria de com s'ha portat aquest tema. Fa uns dies la Sra. ministra de Finances ens va comunicar que havia decidit nomenar en el Consell d'Administració de l'INAF, doncs aquestes persones. Nosaltres vam rebre aquest missatge. No teníem el coneixement que després nosaltres haguéssim de ratificar aquests mateixos nomenaments. Nosaltres entenem que si aquest nomenament s'ha fet per aquesta Cambra, el normal hagués estat, si es vol que el nostre vot fos favorable en un tema que -jo entenc-, hauria d'estar desvinculat de tot debat polític, doncs, i no hauria estat de més que el Govern hagués mirat de consensuar, perquè la gent que estigués al front de l'INAF tingués tot el suport. És clar, el Govern no ho

ha fet així. Ens trobem en una situació on -repeteix- jo crec que seria una equivocació entrar en un debat de politització encara més gran del Consell d'Administració de l'INAF. I dic encara més gran perquè vostès no han tingut la sensibilitat per buscar persones que representessin totes les tendències. I, en fi, no vull dir més, precisament, perquè crec que en parlar, el que estem fer és contribuir a polititzar una entitat que crec que el millor que hauria de fer es quedar-se al marge de la política.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, intervé el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

El Govern ens demana, avui, de conformitat amb el que disposa la Llei de l'INAF, de ratificar el nomenament del nou Consell d'Administració.

Es tracta del segon Consell d'Administració d'ençà de l'arrencada institucional d'aquest important organisme públic, ara fa cinc anys.

Més enllà d'agrair aquí, públicament, en aquesta sala, la tasca pacient, constant i callada que ha desenvolupat el Consell d'Administració sortint, convé que fem una reflexió pública sobre el perfil que hauria de tenir el Consell d'Administració de l'INAF. Reflexió que va totalment en la línia de la que acabaven de fer els dos companys del Grup Parlamentari.

Al nostre entendre, l'INAF hauria de tenir un Consell d'Administració format per persones que fossin acceptades pel conjunt de l'arc parlamentari per la seva qualitat, per la seva formació però, sobretot, per la seva desvinculació de l'activitat política immediata i la seva diversitat en les afinitats polítiques, ben legítimes per altra banda. Subratllo immediata respectant les afinitats polítiques que tothom pot tenir.

El Consell d'Administració sortint reunia aquestes característiques, pròpies d'una composició que es podria definir de consensual, com va ser consensual la seva designació.

La nova composició és ben distinta.

El Govern ha nomenat unes persones, ben respectables individualment, sota un prisma estrictament polític.

Són, tots ells, persones vinculades al Partit Lliberal o els Grups Parroquials de Canillo i la Massana que formen part de la Unió Lliberal.

És clar que han estat nomenats sota un prisma polític i no pas tècnic.

Com també és clar que la majoria els ha designat sense recercar cap mena d'acord amb l'oposició.

Així doncs, hem de refusar el nostre vot a la ratificació d'una designació que sembla més pròpia d'un congrés de la Unió Lliberal que no d'un nomenament institucional.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Josep Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies, Sr. síndic.

En primer lloc, voldria agrair la tasca portada a terme pel Consell d'Administració sortint, i ho faig en primer lloc per no descuidar-me'n després.

La intervenció serà molt breu.

La Llei de creació de l'Institut Nacional Andorrà de Finances deixa clar que el Consell d'Administració que ha d'administrar l'INAF és nomenat pel Govern. El Consell General ha de ratificar aquest nomenament. Res més, però res menys.

Tenint en compte la majoria del Grup Lliberal, el Govern ha prescindit en tot moment de demanar cap parer als grups de l'oposició -o en tot cas al nostre, i pel que acabo de sentir, inclús als altres-, a recer, ben segur, d'una màquina de votar que continuarà funcionant.

En aquestes condicions, que il·lustren una manera de fer; què menys que partidista...?

I sense entrar a valorar cap de les persones que són presentades, algunes de les quals, fins i tot podrien haver tingut el nostre suport, en d'altres circumstàncies, s'entén, el vot de l'Agrupament Nacional Democràtic serà negatiu.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Grup Lliberal, vol intervenir?

Sr. Antoni Martí, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies, Sr. síndic.

Simplement per comentar, d'una part, una mica la intervenció que ha fet el company Simó Duró, en l'apartat que deia que no s'havia repartit totes les cadires de l'INAF dins el Grup Parlamentari Lliberal; i tampoc puc deixar passar allò que deia justament que als d'Ordino no els n'havia caigut cap. Dins el Grup Parlamentari Lliberal no es raona així, i un tema com l'INAF és un tema que ha portat el Govern, i que no ha estat en cap moment sotmès a diferents tendències parroquialistes que l'oposició parlamentària diu de la Unió Lliberal. Tot al contrari, el Grup Parlamentari Lliberal es comporta d'una altra manera i nosaltres el que sí que pensem és que aquestes 4 persones que avui estaran nomenades faran la seva funció, de la mateixa manera que penso que van fer una gran funció les anteriors; s'ha de donar temps al temps, i no som ningú aquí per jutjar que la feina d'aquí endavant no serà bona.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

És per puntualitzar algunes coses que ja ha dit el Sr. Toni Martí.

Al Simó Duró, li he de dir que si les persones que el Govern proposa, tal com les ha proposat, van ser bones per ser síndics, consellers o batlles en algun moment, és difícil de creure allò que ell ha dit, -em sembla que he sentit que eren un perill per al país, o que lligàvem melics. Si són persones que han tingut una reconeguda dedicació a la cosa pública, són perfectament vàlides com ho van ser els 4 que van acabar ara, a un dels quals vam demanar de continuar i no va voler per raons personals. I, d'igual forma, el nostre Govern apreciava, com ha apreciat durant aquests anys, el treball que ha fet el conjunt de l'INAF. Uns 4 membres de l'INAF que van ser nomenats pel Govern anterior al meu primer Govern, sense que hi hagués al Consell General cap debat acceptant-se tots ells. I, si entréssim ara a detallar afiliacions més o menys polítiques d'uns o altres, totes les persones d'Andorra tenen una afiliació política, a partir del moment que es volen dedicar a la cosa pública. I és d'agrair que n'hi hagi que s'hi vulguin dedicar; els 4 que han acabat i els 4

que entren ara. Perquè, altrament, si haguéssim de pensar que hem de buscar una mena de persones fora de tota possibilitat de tenir idees polítiques -com ha dit el Sr. Bartumeu, tan legítimes totes elles-, seria ben difícil de trobar gent que fes el consens, i com que es tracta d'un Consell d'Administració de 4 persones, certament, com ha dit el Sr. Toni Martí, no hi cabien, ni tan sols tots els grups representats dins el nivell lliberal. Però tampoc era aquesta la nostra voluntat, la prova és que hi ha persones de la mateixa parròquia. En fi, no és tan fàcil nomenar persones que es vulguin dedicar d'una manera absolutament altruista a la feina de l'INAF. S'ha fet bé aquesta feina fins ara, i estic convençut que amb les persones que hem nomenat seguirà fent-se bé, com van fer bé el seu treball en aquesta Cambra i en els llocs de responsabilitat on han estat.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Per al·lusió, senzillament, que jo no he parlat que aquestes persones eren un perill. Primera cosa. A després, no hi entraré perquè no és aquí el moment, però si toco els vostres sentiments d'honestedat, sabeu que no és pas de la manera que ho heu arribat a dir aquí. Si toco els vostres sentiments d'honestedat, sabeu que no és pas d'aquesta manera que ho heu arribat a dir aquí, perquè el nomenament d'aquestes persones no es va fer així. En fi, passo, és la vostra paraula contra la meua, però sabeu ben bé que no, perquè si m'ho haguéssiu demanat, us hauria pogut oferir, cosa que ni vos vau dignar a fer, us hauria pogut oferir un polític, i us hauríem pogut oferir un professional. Llavors no anem. Perdó, no la vull dir, la paraula que s'hauria de dir, perquè no és d'aquesta manera que ho vau fer en el nomenament, i Sr. Toni Martí, tant altruisme tampoc no l'arribeu a tenir, cregueu-me, tant altruisme, per més que ho digueu aquí davant d'aquesta Assemblea, les coses ja les sabeu arreglar, fins que digueu que us sacrifiqueu. He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per al·lusions, Sr. Toni Martí, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Miri, Sr. síndic, em sembla que la meua intervenció no mereixia una resposta tan contundent del Sr.

Simó Duró, i tocant al fons, l'honestetat personal d'una persona, en aquest cas la meua. No.

Jo no vull entrar en aquest joc. En tot cas lamento que aquesta intervenció s'hagi fet en aquest sentit i, en tot cas, reafirmo que dins el Grup Parlamentari Lliberal... i prova és que hi ha candidats de les mateixes parròquies... I si, vertaderament, hi hagués hagut des dels diferents consellers que formen la Unió Parroquial, aquest sentiment parroquialista, segurament, fins i tot haguéssim pogut fer un INAF amb més gent, perquè també la Llei ho marcava. Per tant, per això i per l'altre, ens sembla que queda demostrat que era així. Ara bé, si els candidats a escollir no són del grat del Sr. Simó Duró, això ho puc entendre i ho puc compartir i, a més, és una opinió tan legítima com una altra. Però lamento fortament la intervenció, que crec que ha estat una mica pujada de to.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

També per al·lusions, Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

...res i, a després no vull que sigui ell qui ho digui, sóc jo qui ho diré que no són del meu grat. I no ho són.

He dit, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap altra intervenció?

Doncs, passarem a la votació. Sí, és sí a la ratificació del nomenament fet pel Govern, no, és no a la ratificació del nomenament fet pel Govern.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : No

M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No

M. I. Sr. Simó Duró Coma : No

M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : No

M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sí

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : M'abstinc

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, procediu al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

17: sí, 9: no i 2: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro ratificat per majoria el nomenament dels Srs. Albert Gelabert Grau, Andreu Armengol Pasquet, Antoni Cerqueda Gispert i Jordi Jordana Rossell, membres del Consell d'Administració de l'INAF, fet pel Govern.

Passem al punt número 6 de l'ordre del dia.

6- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la CASS.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 19/1997, del 22 d'octubre.

L'informe de la Comissió ha estat distribuït als membres i publicat en el Butlletí número 27/1997, del 17 desembre.

En aquest mateix Butlletí ha estat publicat l'acord de la Sindicatura reduint el termini per permetre que en el present debat pugui fer-se en la sessió d'avui.

S'han presentat reserves d'esmena per part dels Srs. Jaume Bartumeu i M. Rosa Ferrer d'una banda, i pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay de l'altra.

El Sr. Miquel Alís, ponent nomenat per la Comissió Legislativa d'Afers Socials exposarà l'informe elaborat per aquesta.

Sr. Miquel Alís, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies, Sr. síndic.

Abans de començar l'informe, voldria comunicar al Consell General que hi ha hagut alguns canvis dins de la Comissió d'Afers Socials i, en aquest cas, el Sr. Jordi Serra ha substituït el Sr. Duró en el si de la Comissió.

Seguint el mandat de la Junta de Presidents, el Sr. síndic general em va trametre el 27 de novembre de 1997 una còpia del Projecte de Llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social; còpia de les esmenes que van ésser presentades al seu articulat, així com una còpia de l'edecte que fixa, el 27 d'abril de 1998, el termini perquè la Comissió d'Afers Socials que presideixo lliuri el seu informe.

Havent-me nomenat ponent, la Comissió d'Afers Socials ha examinat, en el decurs de les reunions mantingudes els dies 10, 11 i 12 de desembre, les esmenes prèviament ordenades.

Després d'haver debatut i votat les esmenes presentades, la Comissió ha adoptat l'informe que presento al Ple, vist l'acord de la Sindicatura, de 15 de desembre, de portar la Llei a consideració del Consell General d'avui.

Cal dir que de les 84 esmenes presentades per Nova Democràcia i per Iniciativa Democràtica Nacional, al Projecte de Llei: 22 s'han aprovat per majoria, 3 s'han retirat, i 59 no s'han acceptat.

D'altra banda, com a ponent del Projecte de Llei i també com a president de la Comissió Legislativa d'Afers Socials, he de fer menció de l'esforç de la Comissió en l'anàlisi i votació de les esmenes, perquè el Consell General pugui complir el termini fixat per la Llei de modificació de l'article 10 del Reglament d'aplicació número 4 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, votada el 12 de desembre de 1996.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé doncs, abans d'iniciar el debat, proposo adoptar el procediment a seguir.

En primer lloc, els consellers generals que han presentat les reserves, defensaran les que afecten el títol I de la Llei, en bloc; a continuació podran intervenir els grups parlamentaris i seguidament es procedirà a la votació dels dos blocs de reserves per ordre de registre, és a dir, començant per les reserves presentades pel Sr. Jaume Bartumeu.

A continuació es debatran i votaran, seguint el mateix procediment, els blocs de reserves que afecten el títol II, el títol III, i també l'exposició de motius i la disposició final.

Per acabar, se sotmetran a votació la resta d'articles, disposicions i el títol de la Llei, que no han estat objecte de reserves d'esmena.

D'acord? Doncs...

Perdó?

Sí, Sr. Alís.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Només voldria dir que l'Agrupament Nacional Democràtic motivarà l'abstenció a les esmenes i el vot negatiu als articles, al moment que vostè ha dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord.

Té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer per exposar les reserves que afecten el títol I.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, Sr. síndic.

Abans de començar a debatre les reserves d'esmena que hem presentat, voldríem fer una manifestació prèvia.

A Nova Democràcia no estem d'acord amb el text del Projecte de Llei que ha presentat el Govern. Així ho vam manifestar en el debat a l'esmena a la totalitat, que vam presentar fa pocs dies en aquesta mateixa sala, i així ho reiterem ara. La voluntat del Consell General l'any 1996, en prorrogar per un any el mandat del Consell d'Administració, era el de donar temps perquè es debatés la Llei general de la Seguretat Social, que s'està treballant, per cert, des de l'any 1990, i fins i tot abans. I, com vam dir, estem tornant a començar la casa per la teulada i només s'està tramitant una Llei que modifica la composició i les competències del Consell d'Administració.

Ara bé, la manera de manifestar aquest desacord es podia encarar de diferents formes, tal com ho ha fet l'AND, que ha optat, en els treballs en Comissió, per l'abstenció i la desvinculació total davant del text, o

bé com ho ha fet IDN, que també en Comissió, ha presentat i negociat el màxim nombre d'esmenes.

Nosaltres, a Nova Democràcia, hem optat per presentar esmenes parcials amb la voluntat de promoure un debat a la Comissió Legislativa sobre el fons del model de seguretat social que es vol per a Andorra.

Com que en el treball en Comissió no ha estat possible fer debat polític, hem optat per retirar 3 esmenes sobre les 28 presentades i, repeteixo, 3 sobre 28, que el Grup Lliberal ens volia aprovar. I ho hem fet perquè, al nostre entendre, aquest Projecte de llei no és millorable si no s'entra a discutir i modificar les qüestions purament polítiques que s'hi amaguen al darrera.

I la pretesa voluntat de diàleg lliberal comença i acaba en les qüestions de detall, els punts, les comes i les faltes d'ortografia.

No cal, doncs, enganyar-se: l'anivelladora dels disset que representen el 43% dels electors funciona a tot gas i, en aquest cas, ha funcionat a la Comissió.

Hem procedit, com ha dit el Sr. síndic, a agrupar les esmenes per no fer-nos molt pesats i, realment, hi ha moltes reserves d'esmenes presentades, i a intentar agilitar al màxim el que és el debat.

Pel que fa la títol I, la nostra reserva d'esmena afecta l'article 1, correspon a la número 2 de les reserves i la 4 de l'informe de la ponència.

Aquesta volia ser transaccionada amb unes que havia presentat IDN, però el Reglament del Consell no ens ho permet i, per tant, no ho hem pogut fer. Així doncs, em limitaré a defensar allò que en un principi havia de ser un primer paràgraf d'una transacció amb IDN.

Proposem suprimir de l'article 1 el mot "parapública" i deixar l'article 1:

"Article 1.- Definició

La Caixa Andorrana de Seguretat Social -designada amb les sigles CASS- és l'entitat encarregada de la gestió administrativa, financera i tècnica del sistema andorrà de seguretat social, amb caràcter de servei públic."

La nostra motivació és la següent:

La definició que proposem s'ajusta més a la realitat. Mitjançant aquesta Llei, convertir la CASS en una entitat parapública equival que esdevingui una empresa pública o a una nacionalització. S'ha de tenir en compte que, actualment, la CASS obté ingressos dels cotitzants i no de l'Estat. Els fons econòmics de què disposa, el seu patrimoni, que supera els 40.000 milions de pessetes, és de tots els cotitzants, des dels assegurats voluntaris als assalariats. Tots.

L'Estat no ha invertit mai diners en la CASS ni tampoc li fa cap transferència al seu pressupost. Per tant, la CASS és propietat dels cotitzants.

Establint aquesta Llei que es transforma, es converteix en una parapública, significa que s'arriba a confondre el patrimoni de la CASS, o es podria confondre el seu patrimoni, amb el patrimoni de l'Estat.

Per altra banda, si bé és cert que la Constitució estableix que l'Estat garantirà un sistema de seguretat social, cal tenir present que existeixen diferents models històrics de seguretat social, per exemple: l'anomenat de transferència fiscal, el model de seguretat social d'assegurança privada i el de transferència intergeneracional. Aquests tres models diferenciats comporten, per definició, una major o menor intervenció per part de l'Estat i, per tant, una major o menor garantia per part de l'Estat.

El que volem, des de Nova Democràcia, és que el Govern lliberal, ja que vol manar en el Consell d'Administració i a la direcció de la CASS, es defineixi i ho posi per escrit, però mitjançant la Llei; no que ho digui a la premsa, però que després quan es presenta una esmena no entri ni a debatre-la i no s'escrigui en una llei. O sigui, l'única cosa que volem és que ens digui i posi per escrit el model de seguretat social que defensa i si realment es responsabilitza de pagar la cobertura sanitària i l'import de les pensions, en el supòsit que no hi hagi recursos econòmics suficients a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que les cotitzacions no siguin suficients per fer front ni a la despesa sanitària ni a les pensions per jubilació.

Un cop hagin definit això, que ens digui com pensen pagar-ho, si incrementant les cotitzacions o, potser, disminuint les prestacions o disminuint les pensions, o aportant diners de l'Estat al pressupost de la CASS. No ho sabem, perquè no ens ho han dit tot això. I en aquest supòsit, amb quins recursos econòmics compta el Govern si no es vol entrar en una imposició directa? Perquè s'ha de tocar de peus a terra i, en aquests termes, amb aquesta argumentació del perquè, proposem la modificació de l'article 1: suprimir el mot "parapública". En tot cas, ha de ser un debat que s'ha de fer a la Llei general de seguretat social, no en aquesta. Per tant, incloure parapública en aquesta Llei, quan la Llei vigent, la que és vigent avui en dia no diu que la CASS sigui una parapública, doncs, ho diu la Llei general de les finances públiques, és cert, però ho diu a efectes de la Llei de les finances públiques, és a dir, a efectes pressupostaris no a efectes de patrimoni, ni de gestió. Són conceptes diferents.

Aquesta és la motivació de la nostra esmena i demano que es sotmeti a votació.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació, té la paraula el Sr. Vicenç Alay per exposar les reserves d'esmena que afecten també el títol I.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Bé, jo seré breu. Vull recordar que vam presentar 56 esmenes, se'ns en van aprovar 22 i, 34, les esmenes més polítiques, van ser refusades per la Comissió i són les que hem portat com a reserva d'esmena.

Després, al final, suposo que hi ha un torn de paraules per debatre o per comentar una mica la totalitat de la Llei i les apreciacions sobre el tema les faré al final.

Entraré en el tema del títol I, tal com comentàvem. Nosaltres aquí, reservem 5 esmenes. Em referiré principalment a la primera. La nostra primera esmena recull un aspecte, que no llegiré en la totalitat, simplement l'apunto, que diu: "L'Estat, d'acord amb l'article 30 de la Constitució, esdevé garant del sistema andorrà de seguretat social i, mitjançant la CASS". A això, en el debat que vam tenir el dia 27 sobre les esmenes a la totalitat, el Grup Lliberal s'hi va referir moltes vegades i s'hi va mostra d'acord, inclús ho va utilitzar com a argument, això que l'article 30 de la Constitució defensava aquest punt, que l'Estat sigui garant. Ens ha estranyat, per aquest motiu, que no se'ns aprovés aquesta esmena quan, simplement, l'única diferència que hi ha amb el redactat original és aquest: el d'incloure la Llei, fer constància d'aquesta garantia per part de l'Estat.

Hi ha 4 esmenes més en aquest títol que són totes esmenes de supressió, esmenes referides a funcions i naturalesa de la CASS, per una raó elemental: entenem que, a més, el títol de la Llei ho deixa ben clar, el títol de la Llei, no ho oblidem, és gestió i organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Nosaltres pensem que no és en aquest text que s'han de contemplar aquests elements que són prou importants i que mereixen ser contemplats molt més profundament en un text més general. Són les 4 esmenes en aquest títol que proposem, que sotmetem a la votació.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, passarem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Mixt, Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

D'entrada, només per dir que en el moment,... tal com ho ha dit el president de la Comissió, en el moment on es van començar a debatre totes les esmenes, no vaig intervenir perquè ja em trobava fora i, llavors, si es llegeix la mateixa ponència ja reflecteix que hom no es va pronunciar sobre aquest punt.

El text que s'havia presentat ja va quedar, penso, sobradament demostrat que no el compartia, però, ara sí que intervindré aquesta vegada, única i exclusiva, com també ho ha fet el Sr. Alís, per dir que no al text del Projecte de llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, publicat al Butlletí del Consell General 27/1997 de la pàgina 22 a 29. I després també he de dir que faré abstenció a totes les reserves d'esmenes que aquí es podran presentar, perquè, és clar, no puc millorar o, almenys jo, no col·laborar a millorar un text que en definitiva va contra el meu rigor.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

L'Agrupament Nacional Democràtic, no intervé.

El Grup Lliberal, Sr. Jordi Serra, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Sí, Sr. síndic

El que li volia demanar és que si nosaltres poguéssim fer la nostra defensa, diguéssim, votarem no a les reserves d'esmenes i ens agradaria parlar en l'últim moment, quan haguem fet totes les votacions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si de cas, abans de la votació del títol de la Llei, dels articles de la Llei que no han estat objecte de reserves d'esmenes. Si voleu, és en aquell moment que l'Agrupament Nacional Democràtic i el Grup Lliberal poden fer la intervenció, si ho desitgen.

Alguna altra Intervenció?

Bé, doncs, si no hi ha cap altra intervenció, procedirem a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten el títol I. Només precisar-vos que amb les votacions que afecten aquestes reserves d'esmena procedirem a utilitzar la votació pública ordinària, que ha estat demanada per fer la votació més àgil. Doncs, votarem a mà alçada: a favor, en contra o abstenció.

Cap objecció?

Procedirem, doncs, amb aquest sistema de votació. Llavors començarem per les reserves d'esmena que afecten el títol I, presentades pels Sr. Jaume Bartumeu i Sra. M. Rosa Ferrer. Us demanaré de votar a favor en el cas de sí a tot el bloc d'esmenes; en contra, és no a tot el bloc d'esmenes i, en aquest cas, aprovació dels articles corresponents tal com han sortit de la Comissió.

A favor de les reserves d'esmena?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

En contra de les reserves d'esmena?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Sr. secretari, voleu procedir al recompte?

El M. I. Sr. Pere Cervós:

17: no; abstencions: 7, sí: 4.

El M. I. Sr. Síndic General:

A la vista del resultat de la votació, queden desestimades les esmenes reservades pel Sr. Jaume Bartumeu i M. Rosa Ferrer, corresponents al títol I.

Tot seguit, procedirem a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten el títol I, presentades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay. És el mateix sistema de votació que l'anterior.

A favor de les reserves d'esmena?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

En contra de les reserves d'esmena?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

4: sí; 17: no i 7 abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé doncs, a la vista del resultat de la votació, també queden desestimades les esmenes reservades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay corresponents al Títol I i aprovats per majoria els articles tal com ha sortit de la Comissió.

A continuació, té la paraula la Sra. Rosa Ferrer per exposar les reserves d'esmena que afecten el títol II.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Efectivament, el títol II de la Llei que porta per títol "organització general de la CASS".

Les reserves d'esmena corresponen, les que vaig a defensar ara, a les numerades de la tercera a la divuitena i comprenen els articles 6, 8, 9, 11, 15, 16, 18, 19, 20, 21 i 22 de la Llei.

I les defensarem globalment.

El títol II fa referència a l'organització general de la CASS.

Començarem parlant del Consell d'Administració. Nosaltres proposem que la Llei defineixi que els quatre membres que nomena el Govern siguin persones tècniques, que formin part de l'Administració, és a dir, que no siguin càrrecs polítics. Es tracta d'evitar, una vegada més, que s'utilitzi el nomenament d'aquestes quatre persones en un càrrec retribuït econòmicament, com fixa la Llei, com a tornajornal de prebendes polítiques.

Alhora, proposem que el Consell d'Administració sigui més representatiu dels assalariats, que hi hagi major nombre d'assalariats -que finalment són els que paguen més amb les seves cotitzacions-, i evitar que el Govern pugui imposar el seu criteri en el Consell d'Administració.

Pel que fa a l'article 8 i, per coherència amb la proposta del Consell d'Administració que presentem, proposem que es modifiqui en el sentit que sigui obligatori retribuir les hores treballades pels representants dels assalariats per part del patró, ja que es produiria un greuge comparatiu en relació als membres nomenats pel Govern, d'acord amb el criteri que nosaltres establim de personal adscrit a l'Administració.

D'altra banda, atribuïm al Consell d'Administració la competència del nomenament del director de la CASS, ja que a menys que Govern es constitueixi en garant de les prestacions sanitàries i de pensions de la CASS, cosa que al rebutjar les esmenes anteriors està clar que, almenys, no ho vol posar per escrit, la fórmula més correcta és que sigui el propi Consell d'Administració qui nomeni el director de la CASS.

Un altre concepte a tenir en compte és el que fem als articles 9, 14 i 15 en què entenem que hi ha determinats acords que s'han d'adoptar per majories qualificades i no per majoria simple del Consell d'Administració, i menys quan el pes gros d'aquest Consell d'Administració només el té un costat, que és el Govern. Un exemple és el de l'aprovació de la proposta de fixació i de distribució de les reserves existents d'acord amb l'estat dels actius i passius.

A l'article 14, ens sembla ja del tot inacceptable que un advocat en exercici pugui ser secretari del Consell

d'Administració sense que es contempli enlloc, a la Llei, cap tipus d'incompatibilitat. Què passarà, ens preguntem, quan aquest advocat en exercici, secretari del Consell d'Administració, tingui un cas professional a defensar davant el tribunal, un contenciós davant de la CASS? La Llei no en diu res. No diu absolutament res.

Hi ha, en aquest títol II, altres aspectes...

(Se senten veus)

Sí, però, per via d'esmena podia quedar molt clara la Llei i no s'ha acceptat.

Hi ha, en aquest títol II, altres aspectes, que també han estat objecte d'esmena com és el fet que un membre del Consell d'Administració no ha de poder delegar el vot en un altre membre sense cap limitació, i menys encara, i a títol d'exemple, que un membre elegit d'entre els assegurats voluntaris o els assalariats pugui delegar el seu vot en els membres designats pel Govern. Hi pot haver contradicció d'interessos.

Pel que fa al director de la CASS, entenem que ha de ser nomenat pel Consell d'Administració, com ja hem exposat anteriorment.

Això és l'exposat global de tots aquests articles que hem enumerat al principi i que també és cert que en Comissió s'haguessin pogut anar analitzant un per un, i intentar debatre d'una altra manera.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació té la paraula el Sr. Vicenç Alay per exposar les reserves d'esmena que afecten el títol II.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Del títol II, el d'organització general de la CASS, nosaltres tenim reservades un total de 19 esmenes. Com que per contactes que hem tingut abans de la reunió, ens consta que el Grup Lliberal no en votarà cap, anem a retirar -si no que em rectifiquin perquè si no no tindria lloc estar retirades- retirar les esmenes 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21 i 24. Les retirem per una raó, perquè, és clar, si no prospera l'esmena 9, que és una esmena que coincideix amb la que ha presentat també Nova Democràcia, que és que el nomenament s'ha d'efectuar per part del Consell d'Administració, aquestes esmenes que retirem són esmenes que encara que acabarien empobrint més el paper d'aquest Consell d'Administració. O sigui que les retiro.

Queden de totes formes...

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, Sr. Alay, podeu repetir-les?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Sí. Esmenes 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21 i 24. Són un total de 8 esmenes.

Bé, en queden 11 que succintament... una esmena toca a la composició. En aquest moment, el text dibuixa una composició paritària; nosaltres creiem que per una qüestió de democràcia els cotitzants han de tenir una representació més alta, ni que sigui lleugerament més alta. Per corregir això hem proposat que el col·lectiu que té una representació més àmplia a la CASS, com a cotitzant, que és el col·lectiu dels assalariats, passi de 2 a 3. O sigui, tindríem una composició de 4 membres provinents del Govern, 5 de l'elecció dels cotitzants. Altra cosa seria aquest tema de democràcia si els 4 membres oficials o institucionals vinguessin, no del Govern sinó del Consell, però no és aquest el cas i tampoc hi ha hagut cap esmena en aquest sentit.

Hi ha altres esmenes que afecten, per exemple, la resta de cotitzants. En el text es parla de la resta de cotitzants, nosaltres creiem que s'ha de parlar del que són realment aquesta resta de cotitzants assegurats voluntaris i no assalariats, per una qüestió elemental, i és perquè aquesta Llei no deixa sense vigència els reglaments actuals de la CASS i, en aquest aspecte, ens trobarem, segur -penso-, amb alguns problemes, amb algunes contradiccions.

Amb l'article 8, que ja hi ha hagut una referència per part de la Rosa Ferrer, que tracta de les garanties per als treballadors, per als assalariats que es presentin a les eleccions, nosaltres hi estem d'acord. El text diu que s'ha de garantir, que s'han de donar certes garanties als assalariats, però pensem que s'han de portar una mica més enllà, han de ser més precises, i la nostra esmena va en aquest sentit, i que connectin amb la normativa vigent, cosa que sembla elemental. Nosaltres també estenem aquestes garanties, no simplement als electes, sinó a partir del moment en què siguin candidats.

Potser el paquet més important és el que toca a les competències. Aquí hi hauria aquesta esmena que s'ha comentat abans, que és el del nomenament del director, que entenem nosaltres, que és impensable que no sigui el Consell d'Administració qui el nomeni i que sigui el Govern. És una cosa en què no podem estar d'acord de cap manera.

Hi ha altres coses quan a competències i que són importants, és que el text actual ha retallat competències d'una manera molt important respecte al text anterior, que ara deixarà de ser vigent en

aquest aspecte. Pensem que és important que el Consell d'Administració, entre altres coses, pugui gestionar les reserves, cosa que impedeix, per defecte, el text que ara s'aprovarà, ben segur.

Nosaltres diem aquí, també perquè quedi clar, que aquesta gestió de les reserves s'ha de produir dintre un marc general, que s'ha de fixar per llei, per evitar actuacions arbitràries i temeràries.

Hi ha un altre tema, que són les comissions delegades quan a competències, i també una qüestió gairebé anecdòtica, que és el Reglament intern d'aquest Consell d'Administració, que el text diu que "han de ser aprovades pel Govern". Ens sembla excessiu i reproduceix una vegada més aquest paper dirigista del text que analitzem.

Quan al personal, hi ha esmenes que toquen a la normativa que li és aplicable, i aquí també hem de repetir el que hem dit al títol I: no és aquest text el que ha de recollir la normativa aplicable sobretot quan, si es tracta d'una parapública, com dibuixa el text, hi haurà altra gent que es trobaria en la mateixa situació i es poden crear greuges comparatius. Això s'ha de tocar amb un text bastant més general, tant pel tema de la normativa aplicable com pel del secret professional que toca també a altres activitats.

Aquí s'acaben les esmenes en una línia general del títol II.

Gràcies.

Una cosa que voldria dir quant a les votacions és que el nostre Grup s'abstindrà en les esmenes que proposa Nova Democràcia, per una raó elemental: és que al ser un paquet d'esmenes, aquí hi ha esmenes en les quals hem coincidit i altres en les quals no hem coincidit. O sigui, la nostra abstenció s'ha d'entendre des d'aquest punt de vista tècnic. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem la intervenció als grups parlamentaris. Cap intervenció dels grups?

Procedirem a la votació utilitzant el mateix sistema que l'anterior, la pública ordinària a mà alçada. Doncs, en aquest cas, començarem per les esmenes reservades que afecten el títol II presentades pel Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer.

A favor de les esmenes reservades?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 2: sí, 17: no i 9 abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Doncs, a la vista del resultat de la votació queden desestimades les esmenes reservades pel Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer, corresponents al títol II.

Procedirem, tot seguit, a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten també el títol II presentades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay. En aquest cas, excepte les retirades que són les esmenes 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21 i 24.

A favor de les esmenes reservades?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 2: sí, 17: no i 9: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació queden desestimades les esmenes reservades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay, corresponents al títol II, i aprovats per majoria els articles tal com han sortit de la Comissió.

Seguidament, té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer per exposar les reserves d'esmena que afecten el títol III.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Gràcies, Sr. síndic.

El títol III de la Llei, perquè ens situem tots, correspon a les "eleccions al Consell d'Administració".

Les reserves d'esmenes presentades, com les hem numerat, corresponen de la 19 a la 22, i comprenen els articles 30, 32, 33 i 35 de la Llei.

També, una mica en la intervenció conjunta, parlaré de l'article 30, que fa referència a les condicions d'elegibilitat. Nosaltres proposem un redactat molt menys restrictiu i alhora realitzable per totes aquelles persones que vulguin ser candidates en aquest Consell d'Administració. El text que proposa el Govern, a la pràctica... Crec que haurem d'esperar que realment es produeixin, el dia que es convoquin eleccions per al Consell d'Administració de la CASS, ja veuran els cotitzants quants reuneixen les condicions establertes per la Llei per poder ser candidats. Seran molt pocs. Aquesta és la realitat. És el que vostès volen.

En aquest títol III, nosaltres introduïm la possibilitat de fer recurs davant la denegació d'una candidatura, ja que la Llei ignora el dret de recurs. És a dir, es presenta una candidatura davant del Consell d'Administració, el Consell d'Administració pot dir que no és vàlida aquesta candidatura, i no es pot fer recurs. Tampoc es diu, en el supòsit, evidentment, que es pogués fer, el procediment que s'hauria d'utilitzar i els terminis d'interposició. Les nostres esmenes anaven en aquest sentit.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació, té la paraula el Sr. Vicenç Alay per exposar també les reserves d'esmena que afecten el títol III.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, Sr. síndic.

Nosaltres aquí presentem un total de 8 esmenes, de la 25 a la 32.

A la 25, que és la que contempla la definició dels electors, nosaltres vam intentar introduir una sèrie de requisits per una raó elemental: evitar que s'arribi a una inflació artificial del nombre d'electors. Posàvem una petita quota de 6 mesos, d'haver cotitzat els últims 6 mesos durant el darrer any, per no tenir una població teòrica d'electors tan gran que, llavors, qualsevol índex de participació sigui absolutament irrellevant. A més d'introduir una cosa que em sembla elemental que és que es necessiti ser major d'edat per ser elector. Però, bé, no ha estat acceptada i la sotmetem a votació.

Hi ha un altre aspecte que també toca a això que he comentat abans: què és ser cotitzant o no. Un gran problema d'aquesta Llei és que ocupa una part del que hi ha en la legislació vigent actual: parla de cotitzants però no ho defineix enlloc. Llavors, en això ens hem de remetre a l'anterior legislació, i com he dit abans, hi hauria algun problema, segurament.

El tema més important és el de l'elegibilitat, del qual ja ha comentat alguna cosa la companya Rosa Ferrer. Aquí s'ha volgut ser tan restrictiu -tan restrictiu-, que hi haurà problemes, ben segur, com ha dit la Rosa ara fa un moment.

Es parla de cotització ininterrompuda durant els 10 darrers anys. Hem de pensar que qualsevol persona que s'hagi quedat puntualment sense feina no podrà ser elegida, qualsevol persona que hagi canviat de feina no podrà ser elegida, que hagi tingut un termini ni que sigui d'un mes, inclús els patrons que hagin canviat d'empresa, que hagin tancat una empresa i n'hagin obert una altra i hagin estat un més sense treballar, no podran ser elegits. O sigui, que és molt possible que hi hagi, al final, dèficit inclús de candidats a les eleccions.

Un altre punt que, també, per a mi és risible, i ja veurem com ho solucionen, és que per al col·lectiu dels pensionistes necessitin encara 5 anys -5 anys- de cotització dins del col·lectiu per ser elegits. És a dir, una persona que es jubili als 65 anys haurà d'esperar als 70. Esperem que la salut sigui bona perquè, si no aquest col·lectiu es pot quedar sense representants.

Bé, nosaltres, davant d'això fem una proposta més oberta encara que la que feia Nova Democràcia, que és haver cotitzat 3 anys durant els 5 darrers anys. Quan s'ha argumentat que es necessitaven molts anys, s'ha dit que és per coneixement de la CASS més aprofundit. Jo penso que si amb 3 anys una persona esdevé arquitecte, molt serà que no aprengui el que és la CASS i una mica, per complex que sigui, el tema CASS.

Una altra cosa que també esmenem és un requisit que s'estableix en el text actual, que és el de no tenir cap contenciós. A nosaltres ens sembla inadmissible. Una altra cosa seria que aquest contenciós hagués estat resolt, però un contenciós, és molt possible que si es revisés, tots els que estem aquí, ni que sigui per oblit, tinguéssim algun contenciós. Per part meua, per exemple, no vull senyalar ningú.

Signatures, un altre tema; sobre els requisits, es demanen més signatures, més signatures que per arribar a presentar-se al Consell General. Es demanen 100 signatures. Ens sembla excessiu. Nosaltres en proposem la meitat, que ja és un bon nombre de signatures, i pensant sobretot que això és un greuge per a determinada gent que treballa en empreses petites.

Bé, aquí s'acabaria; són els articles que sotmeto a votació. Igualment, que per a l'altre, ens abstindrem per les mateixes raons que he comentat.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció, Sra. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, només que també és per la mateixa raó que ha argumentat el Sr. Vicenç Alay, que nosaltres ens abstenim a les esmenes que presenten ells.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap intervenció?

Per tant, doncs, procedirem a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten el títol III presentades pels Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer.

A favor?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 2: sí, 17: no i 9: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

A la vista del resultat de la votació queden desestimades les esmenes reservades pel Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer, corresponents al títol III.

A continuació, procedirem a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten el títol III, presentades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay.

A favor?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 2: sí, 17: no i 9: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació queden desestimades les esmenes reservades pels Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay corresponents al títol III, i aprovats per majoria els articles tal com han sortit de la Comissió.

Els Srs. Vicenç Mateu i Vicenç Alay havien presentat esmenes reservades a les disposicions transitòries.

Sr. Vicenç Alay, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Sí, teníem dues esmenes, que són la 33 i la 34, em sembla, que les retirarem.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord.

S'accepta?

Sí.

Molt bé, doncs, a continuació té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer per exposar les reserves d'esmena que afecten l'exposició de motius i la disposició final.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, Sr. síndic.

Això correspon a les reserves d'esmenes primera i vint-i-tresena.

Proposem unes modificacions al darrer paràgraf de l'exposició de motius i, lligat a això, a una disposició addicional d'addició.

El que fem nosaltres és proposar que es fixi el termini de sis mesos perquè el Govern presenti al Consell General un Projecte de Llei que reguli els principis i les normes de gestió financera, i el termini màxim d'un any perquè ho faci en relació als textos que definiran, en particular, els camps d'aplicació, els serveis i procediments en matèria de control i de contencions, així com les disposicions generals i particulars referents a les branques actualment anomenades "malaltia" i "vellesa".

És a dir, nosaltres fixem al text que ja està redactat, a l'exposició de motius, afegim que hi hagi 6 mesos i 1 any.

No ens sembla prudent deixar indeterminat el termini de què disposarà el Govern per presentar al Consell General la normativa que ha de definir el

model de seguretat social que es vol per a Andorra. Alhora, el fet de fixar un termini de sis mesos pel que fa als principis i les normes de gestió financera esdevé una mesura de prudència aconsellable.

El M. I. Sr. Síndic General:

Intervenció dels grups parlamentaris

Per part del Grup Mixt, Sr. Vicenç Alay, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Moltes gràcies.

Sobre aquest tema, nosaltres havíem intentat que hi hagués una transacció amb Nova Democràcia. Sembla que no és possible per qüestions reglamentàries, ni des de la Cambra...

El M. I. Sr. Síndic General:

Exactament.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

... el sentit que 6 mesos ens semblava un termini molt curt. A més nosaltres pensàvem que era millor que les dues lleis s'aproessin conjuntament per no crear els buits que hem tingut amb aquesta; i a més, per una raó, que ja em desmentiran si no és cert, que el Grup Lliberal va comentar en Comissió, que per ells no representava cap problema o tenien la idea, almenys, que durant l'any 98 s'haguessin pogut aprovar aquestes dues lleis. Ens hagués agradat que hi hagués pogut haver una transacció en aquest sentit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Bé, doncs, si no hi ha cap altra intervenció, procedirem a la votació del bloc d'esmenes reservades que afecten l'exposició de motius i la disposició final presentades pel Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer.

A favor?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau, procediu al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 2: sí, 17: no i 9: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Doncs, a la vista del resultat de la votació queden desestimades les esmenes reservades pel Sr. Jaume Bartumeu i la Sra. M. Rosa Ferrer, i aprovades per majoria l'exposició de motius i la disposició final.

Finalment procedirem a la votació de la resta d'articles, disposicions i del títol de la Llei, que no han estat objecte de reserves d'esmena.

Alguns grups ja han manifestat la voluntat d'intervenir: l'Agrupament Nacional Democràtic i el Grup Lliberal. Pel Grup Mixt, alguna intervenció?

Sr. Simó Duró? No.

Sr. Vicenç Alay? Tampoc.

Doncs, Sr. Miquel Alís, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies, Sr. síndic.

En la Sessió Ordinària del Consell General del 27 de novembre de 1997, s'examinaren les esmenes a la totalitat presentades per l'Agrupament Nacional Democràtic, Nova Democràcia i Iniciativa Democràtica Nacional, al Projecte de Llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, la votació de les quals no prosperà.

En el decurs del debat de totalitat d'aquesta Llei, l'Agrupament Democràtic Nacional es manifestà clarament perquè la Caixa Andorrana de Seguretat Social fos autònoma, administrada per un Consell d'Administració elegit democràticament, representatiu de tots els grups de cotitzants, dirigida per un director general, responenent de la seva gestió enfront del Consell d'Administració i nomenat per ell. La representació del Govern s'hauria de reduir a la tasca de control, a fi d'evitar les decisions personalistes que suposen un risc potencial elevat per a possibles casos de frau o d'abús amb la consegüent pèrdua de fons.

Rebutjades les esmenes a la totalitat, el Govern passa a controlar totalment el Consell d'Administració amb el nomenament directe de la meitat dels seus membres, del director general i de l'interventor delegat.

Essent els dos sistemes (el nostre, i el del Govern i de la majoria lliberal) diametralment oposats, l'Agrupament Nacional Democràtic, no va presentar cap esmena a l'articulat, ni va voler al si de la Comissió d'Afers Socials, participar en el debat de

l'examen de les que foren presentades per Nova Democràcia i per Iniciativa Democràtica Nacional.

De la mateixa manera i pel mateix motiu, avui ens hem abstingut en la votació de totes les esmenes, abstenció que s'ha d'entendre com el refús de l'Agrupament Nacional Democràtic a participar al més mínimament, en una Llei que posa en perill la bona administració dels 44.000 milions de pessetes de reserves de la CASS.

Dic això perquè em fa por, en una Caixa de Seguretat Social, la política del "campi qui pugui".

Segons un estudi que se'ns ha fet arribar, i que de ben segur coneixen el Govern lliberal i la seva majoria, a partir del 2008, ja no es podran garantir els pagaments futurs de les pensions dels actius i, si res no es fa, anem a una fallida l'any 2017.

La Llei que avui s'adoptarà, al nostre entendre, no aporta cap element que vingui a canviar aquesta trista dinàmica. Ens demanem:

Quina serà l'actuació de la majoria lliberal a la CASS? Traspasar al pressupost general de l'Estat, els 1.300 milions anyals, d'ajudes socials que avui paga la CASS? Ho dubto.

Traspasar a la CASS les ajudes socials, avui a càrrec del pressupost de l'Estat? Pot ésser.

Transformar la CASS en màquina electoral al servei del qui mana? Podria ser una temptació!

Es deixarà la CASS manllevar les seves reserves pel Govern per equilibrar el pressupost de l'Estat? Com oposar-se a un hipotètic desig del qui l'ha nomenat!

Adoptar una postura laxista arribant així a la fallida de la CASS, promocionant les assegurances privades? Se'n diu liberalisme econòmic!

Per tot l'anteriorment exposat i conscients que l'Estat ha de garantir un sistema de seguretat social (article 30 de la nostra Constitució), votem no a la Llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la CASS.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Jordi Serra.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies, Sr. síndic.

Des del Grup Lliberal, no hem donat curs a les reserves d'esmenes presentades a debat en el si d'aquesta sala en el dia d'avui. La justificació del Grup Lliberal és la següent: seguint les paraules de l'últim Consell General, afirmant el nostre esperit de

diàleg i d'obertura, no descartàvem, *a priori*, la possibilitat d'incloure qualsevol esmena parcial presentada per l'oposició que, per les seves característiques, contribuiria a millorar la claredat d'una disposició en benefici de la qualitat del text proposat, cosa que avui podem dir que hem complert votant favorablement més de 20 esmenes, exactament 22 esmenes.

A més a més, voldria dir davant d'aquesta sala, la falta de col·laboració de la representant de Nova Democràcia en el treball en Comissió, que retirava els seves esmenes, una darrera l'altra, des del moment que el Grup Lliberal les votava a favor, realitzant un pobre favor al nostre diàleg legislatiu.

Dit això i sense perdre més temps, entraré en matèria. Un dels articles més controvertits és, sense dubte, l'article 1, "Definició de la Caixa Andorrana de Seguretat Social". Des del Grup Mixt, i més particularment, des de Nova Democràcia, no entenem per què la CASS ha de ser una parapública. Nosaltres afirmem que la CASS ha de tenir una autonomia de gestió, unida al fet que ha de disposar de personalitat jurídica, i situar-se en un marc de dret públic. I això ho especifica expressament el Projecte de Llei. D'aquesta evidència, no se n'ha extreure que la forma jurídica de l'entitat ha de ser un servei públic, d'aquesta incoherència aparent, Sra. Rosa Ferrer, prova, segurament, de la confusió efectuada entre dos conceptes jurídics, el de servei públic i el de missió de servei públic.

D'altra banda, senyora, serà interessant estudiar la figura jurídica que vostè preconitza d'un servei públic dotat d'un Consell d'Administració, del qual una part dels administradors són designats per sufragi, i aquesta figura de servei públic està finançada per cotitzacions privades.

En fi, no coneixem cap servei públic que pugui tenir la personalitat jurídica. Per aquestes raons, nosaltres considerem que la CASS ha de ser una parapública.

En relació a l'esmena presentada per la modificació del Consell d'Administració, amb una composició majoritària dels representants dels cotitzants, trenca totalment amb la filosofia del text i treu a l'Estat les seves eines de control de l'entitat. Aquesta proposició de modificació no es pot acceptar, atès que l'Estat no pot tenir unes obligacions tan importants i clarament expressades sense disposar juntament d'uns mitjans de control reals. La distribució paritària que nosaltres preconitzem en el si del Consell d'Administració institueix un equilibri entre la necessitat de control i la voluntat d'assegurar als col·lectius de cotitzants, una representació real i eficient en l'òrgan de govern de la CASS, sense consideració d'origen.

Quant a l'esmena sobre la disminució dels anys de cotització, he de precisar que les condicions referents als anys de cotització, lluny de ser una mesura restrictiva, assegura als diferents col·lectius que els seus representants tindran la legitimitat, tant en l'arrelament al país com en el món del treball. Els futurs candidats tindran una situació similar a la dels que pretenen representar. Aquesta representativitat no es pot aconseguir amb una cotització de mig any. Una durada de 10 anys de cotització és més raonable i s'ajusta més a les necessitats del càrrec.

Se'ns demana, també, un augment de les garanties laborals, ja existents en el Projecte de Llei. En fi, l'oposició reclama una més gran protecció en matèria laboral dels representants dels treballadors. Cal esmentar, M. I. Senyors de l'oposició, que el mèrit de la iniciativa d'aquesta mesura ha de ser atribuïda al Govern i al Grup que avui li dóna suport, atès que l'estatut de protecció instaurat pel Projecte de Llei és una novetat total en el nostre ordenament jurídic. S'ha d'afegir que per preservar la coherència del present text, s'ha d'evitar al màxim que esdevingui un calaix de sastre, el que passaria si s'adoptessin normes d'índole procedimental en matèria administrativa de l'esfera laboral.

Últimament s'ha publicat a la premsa nacional dades sobre els terminis de la reforma de la CASS, i alguna esmena va en el mateix sentit. Sobre això, cal esmentar que el Govern és responsable i no cal emmarcar-lo de manera tan rígida quant als terminis de la seva actuació. Atès que, d'altra part, ha demostrat amb la presentació d'aquest Projecte, dens i ambiciós, la seva consciència i voluntat de dur a terme tota la reforma de la CASS, tampoc és convenient fixar uns terminis molt reduïts, que podrien impedir la reflexió i l'estudi profund que la complexitat de la matèria, indubtablement, imposa.

Pel que sabem, pel que ens concerneix, que el Govern sabrà conciliar al màxim les exigències de celeritat i, alhora, d'anàlisi aprofundida en l'elaboració del Projecte de Llei que vindran a completar el Projecte de Llei reguladora de la gestió i l'organització de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Haig de precisar, per acabar amb la meua intervenció, la posició ferma del Grup Lliberal en un tema molt precís, sobre el qual últimament hem sentit des de l'oposició alguna crítica infundada. Millor dit, algun partit polític s'ha valgut d'aquest tema per fer demagògia en contra el Govern: M. I. Senyors, ni el Govern ni el Grup Lliberal tenen intencions de disposar dels fons de la CASS. No volem disposar dels fons de la CASS. Sense cap tipus de dubte, els fons de què disposa la CASS pertanyen a tots els cotitzants i pensionistes, i en cap cas, el

Govern se'n vol apropiat. Però el que sí que vol el Govern amb aquesta Llei, i utilitzant termes adients en la matèria, és vacunar la CASS. Vacunar-la de qualsevol malaltia financera que pugui atacar de manera irremeiable els fons de la CASS. En aquest Projecte de Llei no volem aplicar una política paternalista, nosaltres fem una medicina preventiva per eradicar tots els fantasmes que envolten la viabilitat de les pensions futures.

Per acabar, voldria dir que l'Estat és alhora garant de l'existència i garant de la seva correcta gestió i, per tant, dels mitjans utilitzats.

Per tots aquests motius, el Grup Lliberal vota no a les reserves d'esmena presentades anteriorment.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern, vol intervenir?

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

Una referència breu a les paraules que ha fet el Sr. Miquel Alís, que diu ell -o creu- témer que es pugui posar en perill el futur de les cotitzacions per la gestió que es porti a partir d'ara de la seguretat social. Jo no puc creure que les persones que haguem de designar, des del moment que aquesta Llei sigui vàlida, siguin més bones o menys bones dels que designaria vostè o qualsevol altre grup polític d'aquí, de la forma que fos. S'ha de pressuposar que la professionalitat de la gent que hi haurà en el seu moment a davant de la CASS, serà com a mínim tan bona com la que hi ha hagut durant anys, tot i el que constatem que hi ha hagut durant certs anys, també.

És cert, i vostè ho sap tan bé com jo, que sí, que és veritat, que les cotitzacions actuals, si no es canvia el sistema podrien entrar en crisi, i no diria jo una fallida perquè és l'any 2017. Dolents en seriem tots plegats si no fóssim capaços d'anticipar-nos.

El que és clar és que quan es va fer la seguretat social, l'any 68, l'esperança de vida -això s'ha comentat- era de 70/71 anys, i ara l'esperança de vida és de 82 anys, afortunadament, i va creixent, i per tant, aquí hi ha un forat molt gran per al qual, els que treballen han de cotitzar molt més encara pels que han deixat de treballar. I això anirà creixent, i això s'haurà de solucionar. És clar que sí. Jo no crec que l'any 2008, potser no governarem els lliberals, segurament no, i potser el 2017 encara menys, potser hi haurà lliberals d'una altra, potser es diran d'una altra manera i també seran lliberals, ja ho veurem

això, ja ho veuran els que hi pugin ser, però, en fi, pel temps que ens correspongui a nosaltres, jo el que vull és esvaïr qualsevol fantasma que pugui sortir d'aquesta discussió, en el sentit que estariem posant en perill la seguretat social. No és així i la demostració ja l'hem començat a fer. El nostre Govern, en el pressupost d'aquest any ha presentat la recuperació de 4.000 milions de pessetes de la seguretat social perquè la gestioni ella mateixa, en lloc de quedar-se, com estava fins ara, en un pagament ajornadíssim i llarguíssim que no representava avantatges ni per als pagadors, en aquest cas per al Centre Hospitalari, el sol govern en aquest cas, ni tampoc per a la pròpia CASS. És un exemple del que creiem que podem fer i seguirem fent per millorar la gestió de tots el fons amb les lleis que corresponguin, perquè aquesta Llei, repetim, només és una primera part de la gran reforma de la CASS, que sí que estava en estudi des de fa molts anys, però aquest estudi, fins ara, només l'havia fet la pròpia CASS. És clar, no és la pròpia CASS la que s'ha de fer la seva Llei; pot aportar tots els coneixements que siguin tècnics, i els ha de portar, perquè els polítics puguem fer la Llei. I en això s'hi treballa des del Ministeri; davant de la impossibilitat de fer-la amb el temps curt que hi ha hagut aquest any amb la legislatura escapçada, doncs, evidentment s'haurà de fer durant el proper any, i això ens comprometem a fer-ho i ho farem amb l'ajuda de tots vostès, espero.

Res més Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, Sr. Vicenç Alay teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Sí. Per acabar, volia contestar algunes afirmacions del representant del Grup Lliberal. No m'hi estendré gaire perquè això seria el conte de mai acabar. Em sembla que les posicions de tothom estan prou clares però quan parlo de parapública, que segurament preocupa més Nova Democràcia, però a nosaltres també ens preocupa. Nosaltres no vam fer una esmena aquí, però de totes formes ja hem comentat que estàvem disposats abans a transaccionar amb la de Nova Democràcia per una raó, perquè nosaltres no tenim cap problema que sigui una parapública si això es fa dins d'un determinat marc de garanties, és a dir, debatent-ho, etc., i en un marc general. Aquí, a més, em vull referir a un comentari que li vaig fer al Sr. Martí, quan deia que mai estaven d'acord, que quan privatitzaven perquè privatitzaven, i quan nacionalitzaven perquè nacionalitzaven, i aquí ens trobem amb un cas paradigmàtic. Ens trobem amb

un sistema CASS, el de gestió, el que s'està ara aprovant, que és una gestió absolutament estatalitzada i, en canvi, estem parlant d'una filosofia que és una filosofia absolutament ultralliberal. Ningú ha desmentit quan es parla de la CASS com a sistema de capitalització, un sistema ultralliberal i molt pròxim al que és una companyia privada. O sigui, que anem a tenir una companyia privada que financen només els cotitzants, és a dir, particulars, amb una gestió estatalitzada. Bé, d'abans, si agafem totes les crítiques que hi ha hagut als sistemes lliberals o estatalitzats, vostès estan fent el compendi de les dos aberracions o problemes més grans que pot tenir cada sistema. O sigui, un bunyol.

Bé, els anys de cotització: em fa gràcia que es necessitin 10 anys per estar arrelat al país. Perdó, els cotitzants cotitzen des del primer dia i ningú els demana si estan arrelats o no. O sigui que, a veure, em sembla una mica excessiu.

Garanties laborals, ja ho he comentat, i no hi entraré i, bé, m'alegra sentir que els fons de la CASS no sortiran d'allà. Em sembla que és una afirmació que s'hauria de posar en negreta en les actes perquè seria bo que es recordés sempre.

Nosaltres, el problema no és que pensem que ho hagin de fer, el problema és allò, és aquella dita que diu que la temptació fa el lladre. A partir del moment que això és possible mai es pot assegurar que no passarà.

Bé, per acabar i no em vull estendre, he de dir que, i ho vaig fer en una constància en acta l'altre dia, que el fet que nosaltres haguem sotmès totes les esmenes a votació, no pressuposa la nostra acceptació del text que reprovem. Ja queda prou clar per la distància política que ens separa del seu redactat, però voldria dir respecte al que ha comentat el Sr. Serra, que sí que se'ns van acceptar 22 esmenes. Em sembla bé, ha sigut un esforç de diàleg en aquest sentit, però també volem dir que aquestes 22 esmenes han sigut esmenes purament tècniques, no n'hi ha hagut cap de política i que, en tot cas, dóna raó a una afirmació que feia i que tornaré a repetir, i acabo aquí. El dia 27 jo deia que alguna de les 56 esmenes presentades per IDN intenten corregir defectes impropis d'un text legal, sobretot quan tant el Govern com el seu Grup Parlamentari han disposat de temps i tranquil·litat de sobres, això que dic dels defectes endèmics dels textos lliberals. Ens han acabat donant la raó, ens han acceptat 22 esmenes que eren això, purament tècniques i de correcció. Com per exemple, perquè la gent que no està al corrent ho pugui saber, com que a l'acta s'ha de posar obligatòriament el lloc, la data, etc., coses així elementals. Les nostres 22 esmenes que ens han acceptat són d'aquest tipus.

Res més. Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

És per contestar la intervenció del portaveu del Grup Lliberal. En primer lloc per constatar una vegada més que l'inconvenient de portar les intervencions escrites, cosa que fem tots, però no adequar-les després a com han anat les intervencions anteriors, dóna peu a unes certes contradiccions. Per tant, si jo no li contestés ara al Sr. Serra, en el primer apartat que vull contestar, semblaria que dono per bona la seva intervenció en la qüestió de les esmenes retirades. Nosaltres hem dit aquí, abans, en fer l'explicació general, que en vam retirar 3 d'esmenes, només 3, moltes altres es van mantenir i van ser automàticament rebutjades en la votació. El problema no és si en vam retirar 3 i si això és o no voluntat de diàleg i, en tot cas, aquest és un debat que ja vam fer en Comissió, perquè jo, Sr. Serra, li he de dir que no és pas vostè que ens ha de donar lliçons de diàleg a nosaltres.

En tot cas, crec que el que va passar en la Comissió, és que hi ha una contraposició total que ja havia aparegut aquí, el dia del debat de totalitat, i abans els companys de l'Agrupament Nacional Democràtic ho han posat en evidència.

La qüestió és una filosofia radicalment distinta que obligarà, en el seu dia, quan hi hagi un canvi de govern o de majoria, a modificar totalment la Llei. No hi pot haver aquí altres modificacions en aquest text, o dit altrament, com ja hem dit abans, vostès no podien tampoc acceptar cap de les esmenes d'IDN o de Nova Democràcia que anessin més enllà de canviar punts, comes i faltes d'ortografia, o numeració i decimals, perquè són conceptes absolutament distints. Per tant, jo crec que no cal que ens cansem més aquí amb arguments que ja ens els sabem els uns als altres.

Li vull contestar dos o tres coses més. La primera: que el Govern lliberal, que vostès siguin els millors defensors dels assalariats; miri, és clar, aquí és una Cambra i abans he dit que tots tenim el dret de dir el que ens sembla; per tant, jo l'he de respectar, però entendre que li manifesti el meu més absolut escepticisme sobre aquesta afirmació política.

En segon lloc: si el Govern és responsable i per això actua i actuarà i farà aquests textos. No en tinc cap dubte que el Govern n'és responsable, però jo crec que des dels bancs de la majoria lliberal tampoc s'ha de tenir cap dubte que nosaltres també en som de

responsables i, com que som responsables, hem d'exercir la nostra responsabilitat que és controlar el Govern i la majoria.

És tot, gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, Sr. Miquel Alís, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Jo voldria contestar al Sr. cap de Govern, quan ha dit que la gestió lliberal dins de la Caixa de Seguretat Social no serà pitjor de la quina seria la de l'Agrupament Nacional Democràtic. És això que he entès. La diferència, Sr. cap de Govern, és que l'Agrupament Nacional Democràtic no vol tenir una majoria dins el Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Aquesta és l'única diferència. I només amb un exemple, jo voldria citar els 4 últims anys que hi ha hagut d'administració de la Caixa Andorrana, penso que han estat bons fins ara, sense haver-hi una majoria lliberal dins del Consell d'Administració.

I per altra part, quan parla dels 4.000 milions de l'Hospital que el Govern torna a la CASS, doncs, ens agrada que 3 anys després, que ho havia proposat l'Agrupament Nacional Democràtic, el Govern lliberal ho hagi fet.

És tot.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, alguna intervenció?

Sr. Jordi Serra, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies, Sr. síndic.

Quan se'ns parla aquí en aquesta Cambra que nosaltres definim el model de seguretat social; miri, el model de seguretat social no el definim en aquest primer apartat, perquè això és justament una definició del que és la CASS i li donem una personalitat jurídica. Quan se'ns tramet a l'interior de la Comissió, se'ns tramet un full i se'ns diu: vostès han de definir el model de seguretat social, si serà per transferència fiscal, o si serà de seguretat privada o de capitalització, o un model de seguretat social de transferència intergeneracional, que se'ns diu de repartició.

Miri, aquí estem confonent els temes perquè, primera part, la personalitat jurídica que donem a la

CASS no té absolutament res a veure amb el sistema de pla de pensions que podem tenir posteriorment a la reforma general. Perquè el que tenim avui dia no és ni de capitalització i no és ni de repartició, tenim una part que és de repartició i tenim una altra part que és de capitalització. Escolti, ja els hem dit que d'això ja en parlarem a la resta de la reforma. Ara, l'única cosa que fem, i li trono a repetir, és una personalitat jurídica.

Quan vostè em parla..., i veu que vaig sense text, i llavors és més difícil per a mi, no tinc tanta experiència com vostè sobre aquests temes. Però, l'única cosa que li vull dir és que quan nosaltres parlem de la protecció de l'assalariat..., també li vull dir una cosa, que els fets, nosaltres els demostrem i nosaltres ho fem sobre un text. És l'única cosa que li volia dir.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Seré molt breu Sr. síndic.

Miri, Sr. Serra, és que ja ho havia abans i no li he contestat, i ara ho tornaré a dir. Vostès no donen personalitat jurídica a la CASS com si la CASS estigués volant per aquí com un ens inexistent. Li acaba de dir el Sr. Miquel Alís, la CASS fa molts anys que funciona, quan començarà a aplicar-se el seu sistema farà 30 anys que funciona, i sempre ha funcionat amb personalitat jurídica. Per tant, vostès, si de cas, canvien alguna cosa, però no li donen personalitat jurídica perquè durant 30 anys n'ha tingut.

En tot cas, ja ho he dit abans i ho repeteixo, el problema que tenim és que com es va dir a la Comissió d'Exteriors l'altre dia, i ho va dir el company Jordi Torres, estem arribant a una situació on no parlem el mateix llenguatge i, aleshores, difícilment ens entendrem.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part del Grup Mixt?

Sí, Sr. Simó Duró.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Quan he escoltat el Sr. Serra, volia intervenir en el sentit que ho ha fet el Sr. Bartumeu. Evidentment que és una entitat una mica vella, des del 68, i que

tenia personalitat jurídica. El que passa, és que aquí, en aquesta Assemblea, les majories li mereixien un altre respecte que no sembla que ara se li pugui merèixer. Aquesta és una de les diferències substancials perquè, com ho vaig dir l'altre dia aquí, ens sembla de cap cap no havia sortit, vós heu parlat; hi ha una cosa que voldria posar en relleu, és que en algun moment sembla que és el Projecte vostre i d'altres vegades sembla que és el Projecte del Govern. Això s'hauria d'aclarir una mica, a vegades parreu vosaltres i d'altres vegades són ells que ho han fet tot bé. Ens sembla que hi ha d'haver una espècie de lògica dins del que és la comunicació del missatge.

Després, si els companys de l'Agrupament Nacional Democràtic m'ho permeten, voldria dir que m'adhereixo plenament a tots els mots que han expressat dins la seva constància.

He dit i gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Alay, també heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Per acabar, una sola cosa, que és discrepar del fet que comentava el company Serra, que amb aquesta Llei no s'està pressuposant. Sí que s'estan pressuposant coses a partir del moment que s'està parlant de parapúbliques, estem parlant de fons que serien estatals. Les cotitzacions ara es podrien entendre com una forma impositiva, i això és una cosa en què no em vull estendre, però només reafirmar que sí que significa ja un pas endavant en la política de fets consumats.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap més intervenció, doncs, procedim a la votació. En aquest cas la votació a favor serà per la resta d'articles, disposicions i el títol de la Llei.

A favor?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

En contra?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Abstencions?

(Es procedeix a la votació a mà alçada)

Gràcies.

Sr. secretari, si us plau, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Pere Cervós:

Són 17: sí, 11: no i 0: abstencions.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació queden aprovats per majoria la resta d'articles, disposicions i el títol de la Llei.

A la vista del resultat de totes les votacions declaro aprovat per majoria el Projecte de Llei.

Se suspèn la sessió per uns 10 minuts.

Gràcies.

(Són les 19h)

Reprenem la sessió amb el punt 7 de l'ordre del dia.

(Són les 19.20h)

7- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm. 6 i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm. 10 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Fou admès a tràmit, sota procediment d'extrema urgència i necessitat el dia 17 de desembre i lliurat als membres el mateix dia. Ha estat publicat en el Butlletí número 28/97 del 18 de desembre.

S'inicia el debat d'acord amb l'article 113.2.

El Govern té la paraula.

No?

Per part dels grups parlamentaris, alguna intervenció?

Cap intervenció?

Grup Mixt:

Doncs, procedirem a la votació, us recordo que en aquest cas utilitzarem el procediment habitual. Sí és sí al Projecte de Llei, i no és no al Projecte de Llei.

Sr. secretari general, si us plau

(se senten veus)

Tothom hi està d'acord? Doncs s'aprova per assentiment?

Declaro, doncs, aprovat per assentiment el Projecte de Llei.

Passem al punt 8 de l'ordre del dia.

8- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 21 de novembre de 1997.

La pregunta fou publicada en el Butlletí número 26/1997, del 4 del desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

La pregunta ha estat publicada i, per tant, no la llegiré; faré un breu comentari general, a més a més és una pregunta que si no fos d'uns esdeveniments que van passar fa 15 dies, que sembla que l'ha tornat a posar d'actualitat en els passadissos del Govern, com ara comentaré per donar una mica de distensió a aquesta reunió que fins ara ha estat molt seriosa.

De fet, els fets que motivaven la pregunta venien determinats per uns incidents que s'esdevingueren a l'inici de les vacances parlamentàries, els últims dies de juliol. Hi havia unes noies fent música al carrer i sembla que passaven el platet, i la policia, en una actuació, que no vam criticar a l'estiu i que tampoc criticarem ara, complint les ordres que se'ls havia donat, va procedir a una detenció que va donar molt a parlar, fins i tot hi va haver una manifestació als carrers d'Andorra la Vella.

En tot cas, el problema pot ser de caràcter general, perquè primer, si ens volem acostar a Europa, tots els que estem en aquesta sala, poc o molt hem viatjat per Europa, i tots hem vist que situacions com aquesta s'esdevenen normalment, sense que hi hagi cap intervenció de les forces de l'ordre si no hi ha un motiu que ho provoqui. Per tant, ho hem vist a Brussel·les, ho veiem a Estrasburg, ho veiem a París, ho veiem a Barcelona, menys quan hi ha determinades bodes, i també ho veiem, suposo, en altres capitals europees.

En tot cas, el que a nosaltres ens preocupava és que no hi hagués una claredat sobre les instruccions que es donen. I dic això perquè he dit abans que faria broma, perquè, pel que a nosaltres ens han dit -evidentment-, no estem sempre ben informats, però em temo que sí, quan ja havíem entrat aquesta pregunta, per tant deu fer uns 15 dies, davant d'uns establiments comercials d'Andorra s'hi va posar un mim, d'aquests que estan allà palplantats i que fan una sèrie d'actuacions mímiques, com jo l'altre dia n'havia vist un davant les Galeries Lafayette a París. Doncs, bé, resulta que la policia va estar a punt d'intervenir, va telefonar, la cosa va pujar fins al

tercer pis i allí es va arribar a la conclusió, jo diria, còmica i divertida -i per això en vull fer aprofitar tota aquesta Assemblea-, que podia ser una malèfica maniobra més de la gent de Nova Democràcia, que no haguéssim posat aquell senyor palplantat allà, i per això es va donar instruccions de no intervenir. En tot cas, tant si això és veritat com no és veritat, i m'és igual, em sembla molt bé que no s'intervingués. Vol dir que ja hem rectificat i si la contesta del Govern és aquesta que ja no perseguirem la gent que faci actuacions als carrers i que no alterin l'ordre públic, ens donàrem per satisfets en la contesta.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre d'Interior, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Lluís Montanya:

En referència a la primera pregunta, quines són les instruccions que té donades el Ministeri d'Interior, o el departament del Govern que escaigui, he de manifestar que no s'ha donat cap instrucció per part del Govern ni pel Ministeri d'Interior sobre la música al carrer. Igualment, al Servei de Policia se li ha demanat i ens ha comunicat que ni els Srs. secretaris d'Estat d'Interior, Sr. Montel i Sr. Mora, ni el M. I. Sr. Oscar Ribas Reig, antic cap de Govern, no van donar mai instruccions sobre el control de músics o d'artistes als carrers i places d'Andorra.

Tampoc n'havien donat abans de la Constitució, els M. I. Srs. veguers o els Hbles. Srs. batlles.

El Servei de Policia, des de sempre, dins del marc de les seves competències penals i d'ordre públic, quan ho ha considerat oportú, ha procedit al control de persones que destorbaven la via pública entre les quals s'inclouen les que tocaven música. Però mai se n'ha detingut d'aquests darrers per aquest concepte.

La segona pregunta formulada per Nova Democràcia és: "quina legislació permet ordenar als agents de policia que es detinguin els músics del carrer?"

Encara que no hi hagi cap legislació específica al Principat sobre aquesta qüestió, el Codi penal prohibeix en l'article 350.2 la mendicitat professional i la tipifica com a contravenció penal, que pot ser sancionada amb penes d'arrest fins a dos mesos i multa de fins a 400.000 pessetes, entre altres. No es sanciona el fet de fer música, sinó l'exercici de la mendicitat entesa com una demanda d'almoïna a canvi de l'activitat desenvolupada espontàniament al carrer. Així mateix, l'article 320 del Codi penal prohibeix i castiga amb la pena d'un any de presó a aquells que utilitzin un menor en la mendicitat. Per

tots aquests motius, el Servei de Policia té l'obligació de procedir a fer controls.

A la major part de països europeus, en tot cas a França i Espanya, l'ocupació privativa de la via pública, és a dir, de carrers i places, destinada a la circulació dels vianants, no és lliure i necessita una autorització prèvia de l'autoritat municipal corresponent.

La tercera pregunta diu: "no creu el Govern que la protecció dels menors en perill s'ha d'encarar amb altres actuacions preventives o policials?"

En el cas que ens ocupa, per saber si les quatre menors, que eren de nacionalitat estrangera i estaven de pas per Andorra es trobaven en situació de perill, com a mínim s'havia de conèixer la seva identitat i la dels seus pares, i poder preguntar a aquests darrers per quin motiu deixaven soles les seves filles, sense documentació i verificar si no les explotaven. Això és el que van intentar fer, en un bon principi els agents de Policia.

Pel que fa a les actuacions que de manera general es porten a terme des del Govern en relació als menors en situació de risc, l'àmbit d'actuació del Departament de Benestar Social del Govern s'adreça a tota la població, però alguns grups, entre els quals es troba infància i joventut són objecte d'una especial atenció. Aquest Departament té la missió de vetllar pel desenvolupament integral d'infants i joves andorrans i residents legalment establerts al país, particularment quan es trobin en una situació de perill social. Així, es desenvolupen un conjunt de programes i prestacions dirigits a la prevenció, tractament i integració d'aquests col·lectius.

D'altra banda, el Ministeri d'Interior ha elaborat un Projecte de llei qualificada del menor que té com a principal finalitat facilitar la integració dins de la societat i la família d'aquells menors que han comès infraccions penals, mitjançant el desenvolupament de programes i mesures educatives i de tractament que han estat especialment concebudes tenint en consideració l'interès superior del menor.

No s'ha d'oblidar que totes les actuacions preventives i d'atenció dels menors que es realitzen des del Govern estan orientades especialment als infants i joves andorrans o residents legalment establerts al Principat. És en aquest sentit que dirigim tots els esforços.

Ara voldria fer una mica d'èmfasi, vista l'exposició de motius de la pregunta formulada i per clarificar conceptes, he fet una mica de resum de les intervencions de la policia sobre aquest punt, de les quals, si em permeteu, us en donaré coneixement.

Hi va haver una primera intervenció, que va ser que la patrulla de tarda, composta per un sotsoficial i dos agents de policia, el dia 31 de juliol passat, vers les 14.30h van controlar una primera vegada les quatre menors quan tocaven al carrer i demanaven almoïna amb un estoig de violí obert, a l'avinguda Carlemany d'Escaldes-Engordany. En efecte, les menors ocupaven una bona part de la voravia i dificultaven la circulació dels nombrosos vianants, una part dels quals es veïen obligats a passar per la carretera. Els policies van preguntar a les menors on eren els seus pares. Aquestes van contestar que estaven comprant. Els components de la patrulla els van demanar que marxessin d'allà i anessin a un altre indret.

Hi va haver una segona intervenció mitja hora més tard, un ciutadà va telefonar al despatx central per comunicar que hi havia un grup de joves tocant música davant del supermercat Escale, d'Andorra la Vella. L'agent de policia de servei a la sala de guàrdia va transmetre per ràdio aquesta informació a la patrulla de tarda.

Els tres policies van, doncs, dirigir-se en cotxe vers el supermercat Escale on van constatar que es tractava dels mateixos músics que a Escaldes-Engordany.

En aquest indret, molt més gran que l'altre, els músics no molestaven la circulació dels vianants, però el fet que no hi hagués cap adult al costat dels menors va intrigar els policies, podent suposar, de forma totalment lògica, que podrien haver fugit del domicili patern o que els seus pares les utilitzaven per mendicar, es va decidir realitzar aquesta vegada un veritable control. Amb l'ajuda d'una empleada d'un comerç que va fer de traductora d'anglès, els policies van preguntar de nou a les joves on es trobaven els seus pares i van obtenir la mateixa resposta que la primera vegada, és a dir, que estaven comprant i que eren ells qui tenien els seus passaports. Aleshores, de forma totalment correcta, els policies van demanar a les quatre noies que recollissin els seus instruments i que els acompanyessin a peu fins el despatx central situat a uns tres-cents metres. Van reiterar diverses vegades aquesta demanda, sense cap resultat. Abans que els policies adoptessin una actitud més ferma i sobretot que intentessin fer-les pujar a la força al vehicle oficial, les menors van escridassar-los i van fer-los mossegades, pessigades i cops de peu. Va ser a partir d'aquell moment i no abans, quan els agents de l'autoritat van usar la força per reduir les dues més grans, les més petites es van escapar corrents.

Aquesta és la versió dels fets va ser corroborada per l'empleada del comerç i ho podrien fer moltes altres persones que s'han ofert espontàniament per fer-ho davant la forma en la qual la premsa va presentar els fets.

L'enquesta realitzada posteriorment va demostrar que els pares no disposaven gairebé de recursos econòmics i comptaven amb els diners que recollien les seves filles per viure.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu, voleu tornar a intervenir?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

Jo amb la primera part de la contesta em donava per satisfet i volia dir i dic que li agraeixo, Sr. ministre, perquè de fet el que ens podia preocupar de com havia anat tot és que no es volgués acceptar que hi pogués haver músics i altres artistes als carrers si no afectaven la legislació vigent.

Tota l'explicació que ens ha donat sobre els aldarulls concrets, que no li demanava, li agraeixo que me la doni, però podríem entrar en discussions de si hi va haver o no hi va haver instruccions, perquè altres persones que van assistir als fets, a nosaltres ens van explicar que es va demanar, com dèiem aquí, instruccions al despatx central de policia, però en fi, això és igual, per a mi l'important és allò altre. Si queda clar que aquí podem tenir per places i carrers, sense que siguin menors i sense que hi pugui haver problemes com aquests a què vostè al·ludia i que semblaven preocupar la policia, hi pot haver aquestes actuacions, doncs ja ens donem per satisfets.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, teniu la paraula

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. síndic.

Per completar la satisfacció del Sr. Bartumeu, li he de dir que això va quedar clar ja de seguida. Els primers dies es van donar aquestes mateixes explicacions. És a dir, que no es tractava de cap manera d'un problema de músics al carrer i, en fi, jo constato i celebro que el Sr. Bartumeu ja no tingui tanta por del Govern, com en un article en què va fer que deia que aquest Govern fa por. Està ben clar que la policia va actuar segons la seva obligació i sense que li hagués manat, ni cap cap de Govern ni cap ministre, i com ha dit el meu ministre, ni tampoc anteriorment contra els músics. Es va actuar tal com s'ha explicat molt bé, i crec que era correcte que ho fes així. Es pot discutir molt si el fet de deixar els

violins a terra demanant diners com fan, jo també ho he vist en alguns països a molts llocs, si això s'ha de considerar atemptatori del Codi penal, de fet no és així, perquè la tolerància hi és, i ho sabeu. Aquest Codi penal és de l'any 90 i es tolera això a Andorra i als altres països. El que passa és que clar, si arriba un moment que són unes criatures, unes d'elles 7 i 8 anys, que no s'identifiquen i que no saben on són els pares, era preocupant per als policies i van actuar, ells potser també parlant amb la central, van actuar pensant que feien el bé. I jo crec que van fer ben fet, però el que passa és que aquelles noies, les més grans, van reaccionar d'una manera curiosa. Només vull dir això perquè potser sí que en alguns països de l'Est, sortint de la dictadura comunista, van passar d'un respecte excessiu de la policia, necessari en aquell moment, a potser la part contrària, a pensar que un uniforme és una cosa agressiva com ha estat en aquells països durant tant anys. Lamentablement els policies en van pagar les conseqüències, però crec que van actuar correctament, com em sembla que estem tots d'acord aquí.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap repregunta?

Bé doncs, passem al punt número 9.

9- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada per la M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 24 de novembre de 1997.

La pregunta fou publicada en el Butlletí número 26/1997 del 4 de desembre.

Exposa la pregunta la Sra. M. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, gràcies, Sr. síndic.

En primer lloc, ens hem de situar a finals del mes de novembre, i una puntualització, aquí la nostra exposició de motius parla sempre d'uns taulers que hi ha amb vidre a la planta baixa de l'edifici administratiu, que normalment es destinen a publicitat institucional però que no són els taulers d'anuncis oficials. Ho dic perquè quedi clar, ja que ha sortit a la premsa alguna cosa semblant i que quedi clar que no es tracta del mateix. Són dos conceptes diferents: uns són els taulers d'anuncis dedicats a nivell institucional, per si el Govern organitza un acte o el que sigui, o dels museus; i

l'altre són els edictes públics que estan en un tauler d'anuncis oficials.

Llavors, la sorpresa va ser que durant els dies 19 o 20 de novembre, en una gestió a l'edifici administratiu, al trobar en aquests llocs destinats a publicitat institucional, al veure que hi havia posat un cartell del Partit Lliberal que anunciava i convidava al seu Tercer Congrés Nacional. A més a més, aquests cartells hi van romandre durant diferents dies, no els dies previs al Congrés, sinó que a més a més hi van ser *a posteriori*.

Llavors, és clar, amb un interès també polític, volem saber com es veu això: les preguntes, si vol les puc llegir, no tinc cap inconvenient a fer-ho, però jo voldria saber si és que tots ho podem fer; si el Govern ho troba correcte; si a nivell privat tothom ho podrà fer, ja que és un edifici institucional, ja que és la seu del Govern d'Andorra, que no és la seu de cap partit ni de cap entitat privada, sinó que és de tots; si aquest tipus d'accions les troba correctes el Govern.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern,... Sr. ministre de la Presidència, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Moltes gràcies.

Si de cas, aniré fent referència concreta a cadascuna de les preguntes que posa Nova Democràcia. M'ha semblat interessant la precisió que ha fet, perquè d'algunes declaracions se'n podia derivar que s'utilitzaven els espais destinats als que són els actes administratius del Govern, i no és així, i és molt oportú que s'hagi deixat aclarit.

En qualsevol cas, aquests espais públics per donar publicitat a actes que es produeixen al país, no només estan oberts als actes que fan les institucions públiques, sinó que estan oberts a altres institucions de caire cultural, etc. Amb això no vull dir, per suposat, doncs, que el congrés del Partit Lliberal sigui, des d'un punt de vista cultural, especialment interessant, ni molt menys. En qualsevol cas, el cap de Govern no troba normal que el Partit utilitzi amb finalitat partidista els llocs destinats a publicitat institucional perquè el seu Partit no l'ha utilitzat amb finalitat partidista.

A la pregunta b), "Va donar ell personalment les ordres perquè es posés aquella publicitat?" Li diré que posat en contacte amb el cap de Govern, em va manifestar la seva negativa a aquesta pregunta.

"Sobre quin ministeri o departament del Govern és el responsable del control de la publicitat que es posi en aquests espais?" La veritat és que no havíem pensat mai en la necessitat de controlar aquest espai, però a la vista del problema que suposadament ha sorgit, doncs, potser sí que hi haurem de pensar. En qualsevol cas, el nou esquema d'atenció al públic que està tirant endavant el Govern, segurament permetrà optimitzar de manera considerable tots els espais d'atenció al públic i els espais posats a disposició del públic.

"Utilitza, el Partit Liberal, altres avantatges institucionals per fer propaganda política?" No. No utilitza ni aquest ni d'altres avantatges institucionals.

"En el supòsit -esperem que no!- que la primera resposta sigui afirmativa." Com que és negativa, doncs, els dos apartats no fa falta que els contestem.

En qualsevol cas, sí que ens agradaria aclarir el que nosaltres entenem que va ser la raó d'aquesta confusió. Posat en contacte, en aquest cas, amb el Partit Lliberal d'Andorra, la seva direcció ens va manifestar que la difusió dels cartells que donaven a conèixer la celebració del Congrés del Partit Lliberal, es va encomanar a una institució externa. Nosaltres suposem que aquesta institució externa va incloure el repartiment d'aquests cartells dins del que és la seva ruta habitual de difusió de la informació. Aquest em sembla que és l'únic motiu i que no hi cap, perquè no hi és, cap altra interpretació que vagi més enllà d'aquest fet puntual.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sra. Rosa Ferrer, teniu la paraula.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sr. Sangrà, gràcies per la seva resposta i agraeixo especialment que hagi fet clarament la distinció, vostè com a membre del Govern, de la direcció del Partit Lliberal. Però la meua pregunta és la següent, vostès treballen físicament a l'edifici administratiu, per tant, cada dia van a treballar al seu lloc de treball, això ens consta a tots i puntualment i tot; la meua pregunta és si no passen per les mateixes portes que passem els demés. Perquè és clar, els demés...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

... jo va ser a l'entrar que ho vaig veure. Vostès hi són tot el dia, jo hi vaig un cop cada 3 mesos. Clar, és sorprenent, i permetin que em sorprengui. Senzillament això.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Sí, en aquest cas, li contestaré que no, que passem pels mateixos llocs però que no ens havíem fixat particularment en el contingut d'aquests espais. El que passa és que des que va sorgir aquesta polèmica, potser tots passant hi donem un cop d'ull una mica de refiló. No només això, sinó que va ser el cap de Govern en persona el que va retirar els dos cartells que donaven la publicitat de la celebració del Congrés del Partit Lliberal.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Si em permet afegir-me al que ha dit ara el Sr. Sangrà, jo me'n vaig adonar molt més tard, fins i tot no sé què hi feien tants dies després. Si algú els havia posat amb intenció de fer propaganda del Congrés, més enllà del congrés encara hi eren. El que em fa pensar, o bé que quan entro al Govern, si passo per allí penso en altres coses i no em fixo gaire en els cartells, o bé que la manera com estan presentats tampoc és publicitàriament gaire bona. Però està ple de coses, està ple d'anuncis i el dia que vaig saber que vostè feia aquesta pregunta, vaig anar allà i encara hi eren. Així de clar, i no els havia vist cap dia, i com que no havíem ordenat de posar-los i tampoc els havíem vist, em sap molt greu que s'haguessin estat un sol minut. No hi havien de ser, hi estic d'acord, no hi havien de ser però els qui els va posar no ens ho va pas demanar. Però és veritat que a vegades entrem per l'ascensor i ni passem per davant, és a dir, que el dia que vagi a renovar el passaport, segur que m'hi fixaré. El que potser val la pena és pensar si en espais institucionals determinats, no aquests, hi pot haver també obertura a qualsevol mena de comunicacions de partits polítics, tots ells, naturalment. Aquells no són els adequats, segur, perquè allà hi ha tota mena d'actes culturals, a vegades els uns a sobre els altres, fins i tot, i així és com va passar.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap repregunta?

Doncs, passarem al punt número 10 de l'ordre del dia.

10- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 15 de desembre de 1997

La pregunta ha estat distribuïda a l'inici de la sessió i publicada en el Butlletí número 27/1997, del 17 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

Aquesta és la pregunta que fa referència a l'ensenyament de la religió a l'Escola Andorrana...

(Se senten veus)

No és aquesta?

Quina és? La del 15 de desembre?

El M. I. Sr. Síndic General:

És la del 15 de desembre de 1997.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

És la de la religió? no?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

No pateixi que avui n'hi ha per a tothom.

(Se senten veus i riures)

Bé, aquesta pregunta, de fet, no és una novetat dins de les preocupacions d'aquesta part de l'Assemblea. En l'anterior legislatura, els companys de l'Agrupament Nacional Democràtic ja van fer una interpel·lació a la Sra. ministra, perquè en aquells moments havia sortit una certa documentació o semblava que hi havia una certa documentació que introduïa, no sé si ho diré bé, en el disseny curricular o el currículum, en tot cas en termes que jo entengui més fàcilment a les assignatures que d'alguna manera formen part del pla d'estudis de l'Escola Andorrana,

l'ensenyament de la religió, en aquest cas de la religió catòlica.

Bé, hi ha hagut novetats en relació a aquesta qüestió, no ens hem d'amagar: les associacions de pares d'alumnes s'han posat en contacte amb nosaltres. Això em permet recordar el que dèiem abans, que tot i que encara no hi ha el defensor o el raonador del ciutadà, les associacions de pares d'alumnes tenien una preocupació i han trobat on són els consellers generals i ens han vingut a explicar que hi podia haver aquest problema i que, fins i tot, la Sra. ministra, i per això li preguntem aquí, hauria comentat amb les direccions de les escoles que s'havia d'introduir la religió dins de l'horari lectiu. Això ens porta a fer-li les preguntes que han estat publicades, però sobretot li volia aclarir a la Sra. Ministra, abans que ens contesti, que nosaltres que som uns lectors, més o menys freqüents de la Constitució, recordem el que diu la Constitució i, per tant, a la Constitució hi vam posar i diu i, per tant ho volem respectar, que l'Estat ha de mantenir unes especials relacions amb l'església catòlica, un acompliment de la voluntat dels andorrans i de la tradició que aquesta obediència religiosa té dins de la vida andorrana.

En tot cas, el que sí que és clar és que si s'ha de fer això, no es pot deixar la porta oberta únicament a un ensenyament religiós i, en tot cas, s'hauria de respectar la llibertat dels pares, i quan siguin més grans, dels alumnes, de poder tenir altres matèries i que no es trobin entre l'alternativa que hi ha aquest ensenyament, que els pares que ho vulguin ho poden demanar, i això no ho discutim, o anar-se'n al pati. Aquesta potser és la preocupació que ens porta a intentar preguntar què és el que passa en aquesta qüestió.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern, la Sra. ministra d'Educació, Sra. Carme Sala. Teniu la paraula.

El M. I. Sra. Carme Sala:

Abans de passar a contestar concretament les preguntes, voldria fer un breu preàmbul de com ha estat l'ensenyament de la religió al llarg de l'Escola Andorrana des de la seva existència.

L'any 1982, quan es crea l'Escola Andorrana només per a maternal no es planteja el tema de l'ensenyament de la religió per part de cap estament.

Al cap de 3 anys, l'any 1985, en iniciar-se la primera ensenyança, no s'ofereix tampoc religió a l'escola, i així es fa successivament durant dos cursos més.

L'any 1988, a demanda dels representants de la diòcesi d'Urgell, s'inicia l'ensenyament de la religió a primera ensenyança, en horari lectiu, tot i que no es disposa encara de cap legislació específica.

L'organització consisteix a impartir una hora setmanal de religió als alumnes que ho sol·liciten; és a dir, és opció voluntària, i a la mateixa hora, la resta d'alumnes fan treball personal.

L'any 1990, en veure que aquesta organització que s'havia dut fins aleshores no donava gaire bons resultats, s'opta per fer treballs de biblioteca per als nens no inscrits a la classe de religió. I els que volien classe de religió feien la classe en horari lectiu.

L'any 1994, tenint en compte el creixement de la segona ensenyança i el fet que de 230 alumnes entre 12 i 16 anys només se n'inscriuen 3 a les classes de religió, la situació organitzativa s'agreuja. Els horaris de l'escola presenten hores buides pel fet d'haver-les hagut de reservar a la religió, i això comporta dificultats organitzatives.

D'altra banda, l'any 1993, el Consell General aprova la Llei qualificada d'educació que en el seu article 10, diu textualment :

"Els pares o tutors tenen dret a optar lliurement per qualsevol dels sistemes educatius implantats a Andorra, i el dret que llurs fills o pupils rebin la formació religiosa i moral d'acord amb llurs pròpies conviccions."

Aquest és, si mal no recordo, l'article que vostès esmenten al plantejar les preguntes.

A més, l'any 1994, el Consell General aprova la Llei del sistema educatiu andorrà que en el seu article 19, diu textualment :

"Durant tota l'educació bàsica, els centres han d'oferir l'ensenyament de la religió catòlica. Aquest ensenyament és d'opció voluntària per als alumnes."

La mateixa Llei regula alhora com a educació bàsica el que és l'ensenyament obligatori: 1^a i 2ª ensenyança, entre els 6 i els 16 anys.

D'altra banda, la mateixa Llei regula les àrees d'aprenentatge en tots els nivells d'ensenyament, i en aquestes no hi figura en cap dels seus articles la religió com a àrea d'aprenentatge.

Vistos els problemes organitzatius que he esmentat fins ara i que s'havien constatat també en diverses reunions amb l'Associació de Pares i els equips directius, i atenent els textos legislatius vigents, el Ministeri opta, a l'inici del curs 96/97, és a dir no aquest curs sinó l'anterior, per traslladar els horaris de les classes de religió en horari escolar però no lectiu.

I ara passaré en concret a les preguntes.

La primera pregunta: "és cert que la ministra, Sra. Carme Sala, ha manifestat a les diferents direccions

de l'Escola Andorrana que s'haurà d'impartir l'ensenyament de la religió dins el sistema educatiu andorrà dins les hores lectives? I en el supòsit que sigui cert, podria significar això un primer pas perquè s'inclogui l'ensenyament de la religió dins els currículums escolars ?"

És cert que jo mateixa, com a presidenta del Consell de les Escoles, en la reunió del passat novembre, vaig manifestar que aquest curs no s'havien iniciat encara les classes de religió a l'escola perquè els representants de l'Església no acceptaven l'horari que se'ls havia proposat, per ser fora de l'horari lectiu.

També vaig manifestar les demandes reiterades dels representants de l'Església i de la Mitra en el sentit que es fes un canvi d'horari. Per tal d'intentar de desbloquejar la situació, he de recordar que en el curs passat 96-97, només dues escoles van poder tenir classes de religió perquè els representants de l'Església no van estar d'acord amb l'horari no lectiu. Vaig proposar que, com havia existit abans, uns anys abans, i per aquest curs, almenys en un centre, on menys distorsió creés organitzativament, es tornés a l'horari lectiu, amb la proposta que fos el centre de l'Escola Andorrana de Sant Julià de Lòria.

Vull deixar molt clar que la proposta era únicament i exclusiva d'àmbit horari sense cap altra mena de consideració i, encara menys, de consideració de la religió com a àrea d'aprenentatge, tal com ho fixa i regula la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà. Així doncs, i per contestar més concretament a la segona part de la seva pregunta, no era un primer pas de res.

La segona pregunta sobre si "la decisió del Govern s'ha adoptat perquè s'està condicionant aquesta qüestió a altres matèries, com pot ser el trasllat de la informació de les dades del Registre Eclesiàstic al Registre Civil?"

He de dir que el Govern no condiciona aquesta qüestió a cap altre tema, tot i que els representants de l'Església i de la Mitra evocaren el tema de l'ensenyament de la religió a l'Escola Andorrana, en tractar d'alguns altres temes de negociació pendents de resolució.

I la tercera pregunta on es demana si és cert que la ministra ha manifestat que com que no rep el suport de cap altre partit polític no pot fer-hi res perquè està totalment sola?

He de dir que en el tema dels horaris de l'ensenyament de la religió a l'Escola Andorrana, que és l'única cosa que es qüestiona, el Govern i el mateix cap de Govern han seguit amb puntual atenció aquestes dificultats de combinar els horaris i que, en tot moment, han donat suport a les decisions preses pel Ministeri, tant les de trasllat a horari no lectiu com la d'intentar arreglar-ho.

Pel que fa als partits polítics, ja en alguna reunió de la Comissió Legislativa d'Educació, s'havia parlat d'aquest tema, precisant sempre, però, que amb l'horari no lectiu no es feia més que complir amb les disposicions de la Llei vigent. És possible que el que vostès plantegen en la pregunta, que no recordo que jo hagi dit mai això i no l'acabo d'entendre bé, però pensant-hi, que s'hagi entès com una manifestació meva i que s'hagi interpretat en alguna reunió, que recordo que darrerament n'he tingut bastants amb representants tant de la Direcció de l'Escola, del Consell de les Escoles com amb l'Associació de Pares, als quals sí que recordo haver comentat que el Ministeri sol no pot concebre cap canvi a allò que li dicta la Llei, ni en un sentit ni en un altre i que no coneixia formalment quina podria ser la posició de cada un dels partits polítics.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

Crec que la resposta ens ha de tranquil·litzar perquè, efectivament, part de les inquietuds que semblaven néixer de la nostra absència d'informació puntual, doncs desapareixen. Jo entenc i accepto que el Ministeri està complint estrictament amb la Llei, i per tant la qüestió dels horaris ja es resoldrà, potser la nostra pregunta no estava ben redactada quan deia que s'està condicionant aquesta qüestió a altres matèries com són..., no ho dèiem que ho fes el Govern però de fet vostè ja m'ha contestat. Però vull dir que li quedi clar que nosaltres no estàvem preguntant si ho feia el Govern això.

I la tercera, més distesament, ens costava de creure que això vostè ho hagués dit, però fonamentalment la pregunta era per dir que si li feia falta el nostre petit suport, avui aquí li donàvem, és a dir que nosaltres estàvem disposats a donar suport públicament al Govern en aquesta matèria. És per això que ho preguntava. Suposo que altres partits ho faran també, però en tot cas això sí que nosaltres no faltarem a donar-li suport.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol tornar a intervenir?

Una repregunta?

Sr. Josep Dallerès, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies, Sr. síndic.

Més que una pregunta és assegurar a la Sra. ministra, que el suport de l'Agrupament Nacional Democràtic sobre aquest tema, em sembla que no ha dubtat mai que el tenia. Vam presentar la Llei, s'està aplicant la Llei i és el que demanem.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Una repregunta?

Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies, Sr. síndic.

Ja no en sóc més de president, però el que sí deploro és que aquesta qüestió que, justament, havia d'estar debatuda en el si de la Comissió de forma oficial i de forma maquillada, també s'ha de dir, perquè com que era una cosa crematística, com ho havien fet per l'ensenyança espanyola en el seu moment i que havia estat de conveni, diguem, amb la Sra. ministra per tal de poder-ne parlar, doncs, ho hagi hagut d'aprendre per boca de la Sra. ministra i avui a davant del Consell, quan aquesta qüestió, hauria hagut..., per interdicte la de Sindicatura així no va poder ser, doncs no tenir-ne la informació.

Només volia dir una cosa que no he entès ben bé, però em sembla que heu dit, Sra. Ministra, que a Sant Julià vós havíeu fet una proposta que anava una mica en contra del que imperativament a nivell de tots els grups polítics, tant en l'altra legislatura com en aquesta s'havia dit, és a dir de respectar exclusivament la Llei i només que la Llei. Em sembla que ho heu dit, que a nivell personal i a nivell experimental que havíeu fet alguna altra cosa. Si ho he entès bé i si és així, teniu la meua reprovació total, perquè la Sra. ministra no era ningú per poder ultrapassar el que, a nivell dels grups, s'havia precisat en la compareixença que vós vau fer últimament. Parlo d'aquesta legislatura. Si no és així és que ho he entès malament i llavors aquí s'ha acabat. Però allò primer sí, és el dol de no estar informat en el moment que ho hauríem hagut de ser.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sra. ministra, vol contestar?

Teniu la paraula.

El M. I. Sra. Carme Sala:

La Llei del sistema educatiu andorrà diu que els centres han d'oferir l'ensenyament de la religió catòlica i que aquest ensenyament és d'opció voluntària per als alumnes, però no parla en un horari o en l'altre. Aquí hi pot haver algun dubte en la interpretació d'això, però queda aclarit aquest dubte de l'horari quan es parla del contingut de les àrees d'aprenentatge. Se suposa que si es fa en horari lectiu hauria d'estar inclòs en les àrees d'aprenentatge; per tant, entenem que fent-ho en horari no lectiu complim amb els dos punts de la Llei. Ja he parlat de problemes d'organització, que a sobre dificulten de posar-ho en horari lectiu, i que era una mica per desbloquejar la situació i veure si amb els representants de l'Església podíem acabar d'aclarir durant aquest curs i, no haver de prescindir, per a aquells pares que ho demanen, prescindir de donar la classe de religió per als nens que ho demanen.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

No?

Bé doncs, passem al punt número 11 de l'ordre del dia.

11- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 16 de desembre de 1997

(Se senten veus)

Perdó, volia parlar el Sr. Vicenç Mateu abans, que no l'he vist, no?

La pregunta ha estat distribuïda a l'inici de la sessió i publicada en el Butlletí número 28/1997, del 18 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Jaume Bartumeu.

Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

Aquesta pregunta segueix també, amb un inici de debat que es va tenir aquí en el darrer Consell General, entre el conseller general Sr. Josep Dallerès i el cap de Govern. Resulta que estem ja a les acaballes del període de sessions i de l'any i se'ns exhaureix el termini que ens marcava la llei, de procedir al desenvolupament o a tancar el cercle de desenvolupament del sector financer. Falta la llei

que fixa les xifres del capital mínim. No n'hem vist cap esborrany i, per tant, nosaltres entenem que hem de preguntar el Govern sobre aquesta qüestió, i la pregunta és aquesta. Ha estat distribuïda. Puc, molt resumidament, m'estalvio la introducció per no cansar els Srs. consellers i els Srs. membres del Govern. Llegeixo concretament la pregunta que diu:

"Quan pensa entrar a tràmit la majoria liberal el Projecte o Proposició de llei que reguli el capital social mínim de les entitats enquadrades en el sistema financer andorrà?"

Vist que no es pot donar compliment per manca de temps material perquè el Consell General aprovi aquesta llei, pensa la majoria lliberal que és procedent tramitar un text de llei que prorrogui el termini fixat en la llei de regulació de reserves en garantia de dipòsits i d'altres obligacions operacionals a mantenir i dipositar per les entitats enquadrades en el sistema financer?

Per quan pensa el Govern que serà realitat i efectiva l'obertura bancària?"

Aquesta és la pregunta.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern, la Sra. ministra de Finances, teniu la paraula.

La M. I. Sra. Susagna Arasanz:

S'estan elaborant els avantprojectes de llei que regulen el capital mínim, que ja està acabat; la regulació de la creació de noves entitats bancàries de dret andorrà, també està acabat, i la regulació del règim administratiu jurídic de les entitats financeres, junt amb la modificació de la Comissió Superior de Finances de supressió del consell consultiu, que està en fase de revisió. Per tant, seran presentades entre finals d'aquest mes i el mes de febrer.

Dels 4 punts de la disposició transitòria quarta de la llei de regulació de reserves en garantia que marca el calendari, hi ha 4 períodes diferenciats per establir progressivament la legislació financer. Se n'han desenvolupat 3, pel que fa al règim disciplinari, que és el tercer punt, es va produir un retard d'alguns mesos, es va aprovar ara fa poc, imputable al procés electoral del 96 que va afectar l'activitat parlamentària.

El quart punt correspon a les regulacions a efectuar al segon semestre aquest any. Doncs, aquest calendari és prop de complir-se, no obstant algun retard en la presentació i aprovació d'alguna d'aquestes lleis o d'aquests textos, sense que hagi estat o sigui necessària una prorroga dels terminis del primer calendari de la llei de reserves en garantia.

Doncs, si el text entra en vigor o està aprovat al juny del 98, la Llei d'ordenament del sistema financer marca 6 mesos per a la presentació de candidatures i, després, un màxim d'1 any perquè el Govern contesti i es pronunciï a favor o en contra d'aquestes candidatures.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. síndic.

Primer per manifestar la nostra més plena satisfacció d'haver recuperat la presència activa de la ministra de Finances, que portàvem 3 sessions que ja començàvem a patir que no tinguéssim una ministra virtual, perquè havíem parlat de taxes, havíem parlat de pressupost i no teníem el plaer de sentir-la contestar les nostres interpel·lacions. Però, en tot cas, amb aquest tema que ella coneix molt bé, jo li agraeixo la contesta, perquè sincerament, va venir a la Comissió, però no ens va quedar clar, i per això ho hem preguntat avui aquí. A la Comissió no ens va quedar clar quin dia es presentarien aquestes lleis, ara ha quedat clar. Per tant, al calendari, doncs, s'està fonamentalment respectant, i ens sembla molt bé. L'única cosa que..., de fet, he demanat la paraula per això, entendrà que no estiguem d'acord amb la seva interpretació que això és imputable al procés electoral, perquè com ja hem dit aquí moltes vegades, hi ha hagut una continuació o una continuïtat en els ministeris i en la majoria, per tant els treballs es podien haver enllestit en el termini que s'havia fixat. Però és igual, jo crec que no vindrà de 3 mesos si ho fem bé, que és com ho hem de fer.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sra. ministra, volem tornar a intervenir?

La M. I. Sra. Susagna Arasanç:

...m'he expressat, doncs, malament. No he dit que el retard d'aquests textos, que s'han d'entrar o s'haurien d'haver entrat a finals del mes de desembre, calia imputar-lo a l'activitat parlamentària i a procés electoral del 96, sinó el del règim disciplinari, que ja està aprovat, que també venia amb un retard de 3 mesos. No vam començar al mes de gener, sinó 3 mesos més tard. Solament era això.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

El Sr. Josep Dallerès, té la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies, Sr. síndic.

Hi ha un tema que no m'ha acabat de quedar clar i és aquell de què ja vaig fer menció a la meua intervenció, justament, quan es va aprovar, a l'última sessió, la Llei del règim disciplinari, i és, justament, la pròrroga o no pròrroga de la transitòria quarta, efectivament.

En aquell moment vaig fer referència a l'article 28, si mal no recordo, de la Constitució, que és el que regula la llibertat d'empresa, i és sobre aquest article que s'empara l'inici de tot el procediment, el fet que el termini que estava fixat en aquell moment...; hi havia una llei que regulava que fins al 31 de desembre de l'any en curs no es legislava sobre aquest tema, hi havia un calendari, i s'havia d'acabar legislant en aquell moment. I a partir d'aquell moment, hi havia la iniciació del tràmit, és a dir els 6 mesos i l'any.

Actualment les lleis no estan acabades, No està acabat el tràmit parlamentari. Jo em demano, i és la pregunta que poso al Govern: si no crea un buit jurídic el fet que, a 1 de gener no hi ha cobertura legal, i em demano què passa si hi ha una demanda que entra a partir del 2 de gener.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Si bé pot semblar que no hi hagi cobertura legal, el calendari és un calendari fins al termini, fins al final, i mentre no hi hagi les lleis destinades a cada una de les parts que aquest calendari s'ha marcat, no dóna dret a ningú d'utilitzar unes possibilitats, que potser podrien semblar així. La legislatura va donar-se un calendari, i el respectem dins del millor possible. No hem tingut oportunitat de fer-ho en el cas que s'ha dit abans; aquella vegada, sí, per motius obvis, aquesta vegada, no hi ha hagut... Han vist vostès la llista del que s'ha de fer: no solament és fixar la quantitat del capital social, que això està fet en 10 minuts -en una decisió, després discutir-ho tants dies com es vulgui-, però la llei són tres ratlles; en canvi, hi ha moltes més coses a fer i, per això, des del Ministeri hi ha hagut molta més feina de la que semblava prevista. Llavors no crec que hi hagi cap

situació d'irregularitat al moment que entrem a l'any vinent.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Sr. Josep Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Jo ho demano perquè fins al moment present, el Govern, si mai hi ha una demanda que intervé, està cobert per una Llei votada pel Consell que diu que fins a tal data no n'hi ha.

La M. I. Sra. Susagna Arasanz:

Però hi ha la Llei d'ordenament del sistema financer que diu que fins a l'entrada en vigor del capital mínim... El capital mínim es fixa en una altra llei posterior, doncs, amb termini fins al 31 de desembre, però hi ha els dos textos de totes maneres.

(Se senten veus)

No, no, la resta de regulació que també queda marcada en la Llei de reserves en garanties. No crec que hi hagi lloc a això.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Cap més repregunta sobre aquesta qüestió, per tant passem al punt número 12 i últim punt de l'ordre del dia.

12- Resposta oral del Govern a la pregunta formulada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, del Grup Parlamentari Grup Mixt, per escrit de data 4 de desembre de 1997

La pregunta fou publicada en el Butlletí número 27/1997, del 17 de desembre, amb petició inicial de tramitació ordinària i posteriorment es va acordar la declaració d'urgència demanada. També ha estat distribuïda a l'inici de la sessió.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. síndic.

Jo sí que llegiré el text de la pregunta que diu així:

"Atès que el 23 de juny de 1997 el Ministeri de Cultura ens va trametre l'Avantprojecte de llei d'ordenació lingüística amb la intenció d'assegurar per aquest text el consens necessari entre els diferents grups i per tramitar-lo finalment al Consell General en el termini de temps més breu possible,

Atès que han passat cinc mesos des d'aquell moment, la pregunta que es formula al Govern és la següent:

Quin és l'interès que el Govern té en aquest text i quin és el termini que s'ha posat per tramitar-lo al Consell General?"

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre de Cultura, Sr. Canturri. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Pere Canturri:

L'interès del Govern en el text de la Llei d'ordenació lingüística és primordial, considerant que forma part del manteniment de la nostra identitat com a llengua oficial de l'Estat i per això l'ha fet.

El termini que s'ha posat per tramitar-la al Consell General és el de la propera sessió parlamentària. Estic obert a tots els suggeriments que em puguin fer i, en tot cas, desitjo que rebi el màxim consens per part de la Comissió Legislativa en el seu moment.

El M. I. Sr. Síndic General:

Perdó Sr. ministre, si us plau, apropau-vos al micro que no se sent.

Si us plau, vulgueu mantenir silenci perquè es puguin sentir les persones que intervenen. Gràcies.

El M. I. Sr. Pere Canturri:

L'interès del Govern en el text de la Llei d'ordenació lingüística és primordial, considerant que forma part del manteniment de la nostra identitat com a llengua oficial de l'Estat i per això l'ha fet.

El termini que s'ha posat per tramitar-la al Consell General és el de la propera sessió parlamentària. Estic obert a tots els suggeriments que em puguin fer i, en tot cas, desitjo que rebi el màxim consens per part de la Comissió Legislativa en el seu moment.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Mateu, vol tornar a intervenir? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Bé, jo del que em diu el Sr. ministre i que no tinc, en principi, per què dubtar de les seves paraules, interpreto que abans de finals de juny de l'any 98, vostè es compromet personalment que aquest text -i en nom del Govern, no personalment-, doncs, aquest text estigui entrat a tràmit a la Cambra legislativa. És així?

(El Sr. ministre assenteix)

Doncs bé, Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol tornar a intervenir?

Alguna repregunta?

No?

Bé doncs, s'aixeca la sessió.

Gràcies.

(Són les 20.15h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: Tel. 821234